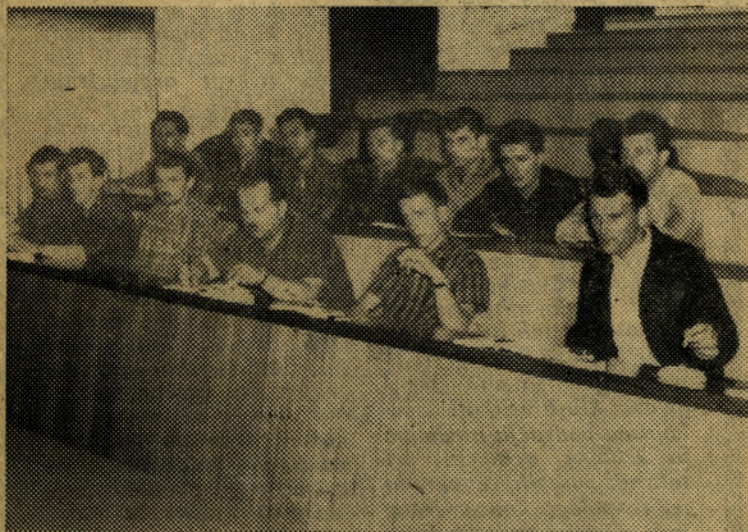

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI EMO CELJE

Seminar članov ZK v tovarni

Delo članov zveze komunistov v vsakdanji praksi narekuje potrebo po nenehnem samostojnem izobraževanju, kakor tudi potrebo po občasnih organiziranih izobraževalnih akcijah. V ta namen je tovarniški komite ZK v sodelovanju z Občinskim komitejem in Delavsko univerzo v Celju organiziral trodnevni intenzivni seminar, ki obsega gospodarske osnove SFRJ pred in po reformi, vplive gospodarskih ukrepov, vključevanje ZK v akcijo uspešne izpeljave gospodarske reforme z osnovnimi tezami, ki jih je obravnaval 8. kongres ZKJ in 5. kongres ZKS, kakor tudi analizo, ki je bila izvršena na 3. plenumu ZKJ.

Da bi obravnavala teh problemov in osnov za reševanje teh problemov dobila tudi politično vsebino v vsakdanjem delu komunistov v EMO Celje, obsega drugi del seminarja obravnavo problemov samoupravljanja v EMO Celje. Na tak način bi praktično združili teoretično izobraževanje s praktičnimi aplikacijami na posameznih primerih dela EE, njihovih delavskih svetov, obratnih delavskih svetov in samoupravnih centralnih organov.

Seminar je bil organiziran za grupo 25 članov zveze komunistov — samoupravljalcev zaradi potrebe po vsebinsko poglobljenem delu naših samoupravnih organov, pri čemer bi morali naši člani ZK odigrati svojo bistveno vlogo, kot to predpisuje statut in program ZK. Da bi seminar uspel pri največji aktivnosti udeležencev, je TK prosil upravni odbor za oprostitev od dela udeležence seminarja v namen izobraževanja. UO podjetja je z razumevanjem sprejel akcijo TK in tudi prošnji ugodil. O rezultatih in samem uspehu seminarja bodo pa lahko govorili in ga ocenili udeleženci sami, ker so večidel tudi sami aktivni upravljalci.

OBROBU

Novi dinarski akordi in korekcija norma časov

Zelimo, da bo delitev osebnih dohodkov pravičnejša. Sprejeli smo novi pravilnik o delitvi dohodka, novi pravilnik o delitvi osebnih dohodkov in novo analitično oceno. Osebnih dohodki pa niso odvisni samo od analitične ocene (od višine obračunskih osnov) ampak prav tako od norma časov, ki so določeni za posamezne delovne operacije. Naši dinarski akordi, ki jih imamo za posamezne delovne operacije so rezultat obračunskih osnov in norma časov.

Nekateri tovariši so že prej pravilno opozarjali, da nesorazmerja v višini osebnih dohodkov ne bodo odpravljena samo z novo analitično oceno. Izdelali smo tudi nekaj praktičnih primerov za obračun osebnih dohodkov po novi analitični oceni in po sedanjih norma časih. Rezultati so pokazali, da bi na ta način ostala nesorazmerja med ekonomskimi enotami in med posameznimi delovnimi mesti znotraj enega stroškovnega mesta.

Da bi ta nesorazmerja odpravili ali ublažili, smo se lotili tudi korekcije norma časov. Korekcija je za posamezna stroškovna mesta različna. Oddelek za študij časa je na osnovi dosedanjega presejanja norm izračunal koliko morajo znašati povprečni korekcijski faktorji za posamezna stroškovna mesta, če hočemo doseči približno enako presejanje norm po posameznih delavnicah (25%). To delo je zdaj v teku.

Oddelek za študij časa v sodelovanju z mojstri korigira norma čase za posamezne delavnice. Korekcija ni enaka za vsa dela na nekem stroškovnem mestu (s faktorjem npr. 0,80) ampak je za posamezna dela različna. To pa zaradi tega, ker za enaka dela ni bila možnost zaslужka enaka.

Pri teh različnih korekcijah za posamezna dela pa pazimo, da bo povprečni korekcijski faktor za vsa dela na določenem stroškovnem mestu enak tistemu, ki ga je izračunal oddelek za študij časa na osnovi dosedanjega presejanja norm.

Pri vsem tem pa pazimo, da ne bodo nikjer dinarski akordi nižji od dosedanjih ali bolj točno, da bodo vsaj toliko višji, da bodo pokrili dosedanje fiksne dodatke (6.600 S-din) in 4% povišanje OD, ki velja od 1. januarja 1966 dalje. To velja predvsem za tista dela, kjer smo do zdaj imeli najvišje presejanje norm. Ta zahteva je zato upoštevana, da na kakem stroškovnem mestu ne bi prišli do nižjih osebnih dohodkov kot so bili do sedaj.

Dinarski akordi bodo torej povsod porasli; bolj tam, kjer smo imeli do zdaj nizko presejanje norm, manj tam, kjer smo že do zdaj imeli višje presejanje. Tako bodo še obstojale razlike v višini presejanja norm, a bodo mnogo manjše kot do zdaj. Do zdaj smo imeli ponekod presejanje norm 16% in drugje 136%, po novem pa bo ta interval mnogo ožji; od približno 25% do okrog 64%. Vidimo, da to še vedno ni idealna rešitev, a boljša od dosedanje.

Pred koncem meseca bo upravnemu odboru predložen preizkusni obračun po novih dinarskih akordih (po podatkih za mesec maj). To bo izdelano za nekatere enote kompletno, pri drugih enotah pa samo za nekaj delovnih mest. Pregledali bomo tudi, ali merila ustrezajo razpoložljivi masi denarja, ki jo imamo na razpolago za delitev osebnih dohodkov.

Upamo, da bomo 1. julija začeli obračunavati po novih dinarskih akordih, ko bo hkrati obveljala tudi nova analitična ocena.

Tone Ivanič

PRIZNANJE NAŠEMU DRUŠTVU LT

OBČINSKA KONFERENCA LT PRI NAS

V nedeljo 12. junija je bila v naši sejni dvorani občinska konferenca LT. O delu v minulem obdobju je poročal predsednik Občinskega sveta LT Lesjak Albin, član našega kolektiva. Po obširnem poročilu so delegati posameznih društev živo razpravljali o problemih dejavnosti LT; najbolj zaslužnim članom LT pa so bile podeljene Kidričeve plakete za prizadevno delo. Izmed članov

našega kolektiva in aktivnih članov LT Emajl sta prejela srebrni plaketi Zapušek Jože, predsednik LT Emajl za prizadevno delo v društvu in Petelinšek Marjan, za delo v radioamaterskem krožku.

Izmed članov našega kolektiva so bili na tej konferenci izvoljeni v Občinski svet LT v Celju, Senčar Peter, Lesjak Albin, Krajec Ludvik, Cocej Stanok in Vrabič Franc.

Tovariš Zapušek Jože je na letni občinski konferenci prejel srebrno plaketo Borisa Kidriča za prizadevno delo.

Družbeni plan razvoja Jugoslavije do leta 1970

OSNOVNI EKONOMSKO-POLITIČNI CILJI IN OSNOVE RAZVOJA

Oceno preteklega obdobja in aktualne tendence gospodarskih in družbenih gibanj ne bomo obravnavali, ker je ta stvar že za nami, je pa od bistvene važnosti za nadaljnje projiciranje bodočega razvoja gospodarskih in družbenih gibanj. Kakšno je bilo to obdobje po svoji dinamiki pravzaprav vsi dobro poznamo, prav tako uspehe iz tega obdobja, zato se bomo zadržali več ob vsebini našega podnaslova.

Upoštevač doseženo raven razvitosti je eden izmed naših osnovnih ekonomsko-političnih ciljev v srednjeročnem planu **stalni porast življenjskega stan-**

darda, posebno osebne potrebnje ob povečanju deleža osebnih dohodkov v delitvi nacionalnega dohodka. To pomeni, da se bodo ostale kategorije potrebnje v nacionalnem dohodku zmanjšale v korist osebne potrebnje. Drugi cilj je razvoj socialističnih družbenih odnosov, posebno jačanje vloge neposrednih proizvajalcev in delovnih organizacij v celokupnem družbenem procesu reprodukcije. Neposredni interes in ustvarjalnost delovnih ljudi bosta tako v bodoče ostala glavni nosilec družbenega in gospodarskega razvoja. Tretji cilj je **hitrejši razvoj nezadostno razvitih republik in krajev** s ciljem zmanjšanja razlik v stopnji razvitosti. V prihodnjem obdobju

PROSLAVA KRVODAJALCEV

Vsako leto proslavljamo v naši republici 4. junij — dan krvodajalcev. V občinskem merilu smo to proslavljanje izvedli šele 11. junija. Ob tej priliki je Občinski odbor Rdečega križa organiziral sprejem za 324 prostovoljnih krvodajalcev v samopostrežni restavraciji Celje. Vse zbrane krvodajalce in goste je pozdravil tudi dr. PETROVIĆ Stane, ki je začel svoj govor z besedami: »Dne 26. julija je odjeknila v svet vest, da je ob tej in tej uri in toliko minut bil katastrofalen potres v Skopju, ki je povzročil poleg materialne škode in tisočev mrtvih, še več težko ranjenih, katerim je bila potrebna hitra pomoč v nadomestitvi konzervirane krvi.« Isti primeri se ponavljajo pri vedno bolj pogostih prometnih nesrečah na naših cestah itd.

Dr. PETROVIĆ je tudi poudaril, da so zdravstveni delavci kljub velikim uspehom na področju medicine in tehnike nemočni pri takšnih posegih, če nimajo na razpolago konzervirane krvi oziroma prostovoljnih krvodajalcev, ki so pripravljeni ob vsakem času dati

svojo kri za tiste, ki so vsled tega v življenjski nevarnosti.

Prav tako je omenil, kako humano delo opravljajo vsi tisti, ki so kdaj koli darovali kri za rešitev življenja drugih. Seveda tu ni opustil tudi pohvale delovnim organizacijam, ki omogočajo izvedbo organiziranih odvzemov krvi, kjer izredno pohvalo zasluži prav naša delovna organizacija, ki je kljub manjšim motnjam v proizvodnji v letu 1965 trikrat organizirala odvzem krvi. Kri je oddalo skoraj 350 krvodajalcev in menim, da je to velik prispevek posameznikov in delovne organizacije.

Med 320 odlikovanci, ki so prejeli bronaste, srebrne in zlate značke je bilo tudi nekaj takšnih, ki so dobili zaslužne diplome, ker so oddali kri več kot stokrat in so bili izredno topla nagrajeni z močnim aplavzom navzočih. Med vsemi odlikovanimi je bilo tudi mnogo članov kolektiva, ki so prejeli različna odlikovanja oziroma značke za svoje plemenito delo — oddajo krvi.

Pavlič Lojze

naj bi se nerazvita področja razvijala nekoliko hitreje kot pa znaša povprečje za Jugoslavijo. Četrty cilj je stabilizacija gospodarstva, domače valute in cen kar je bilo postavljeno že samo družbeno gospodarsko reformo in to je hkrati tudi zagotovilo za izpolnitev našega srednjeročnega plana. Peti cilj je intenziviranje gospodarjenja, modernizacija in rekonstrukcija kapacitet, izboljšanje organizacije in tehnologije proizvodnje na bazi sodobnih znanstvenih dosežkov, kar mora biti vodilo celotnemu našemu gospodarskemu in družbenemu življenju. Šesti cilj je vzpostavitev konvertibilnosti dinarja, vzpostavitev gospodarstva, ustvarjanje pogojev za njegovo najširše vključevanje v mednarodno delitev dela preko raznih oblik ekonomskega sodelovanja z inozemstvom ter obvladovanja avtarkličnih tendenc v strukturi jugoslovskega gospodarstva. Svobodna izmenjava in vzpostavljanje konverti-

bilnosti dinarja bo omogočilo efektnejše delo in razvoj gospodarstva v celoti. Sedmi cilj je hitrejši razvoj izobraževanja kadrov, znanstvenega dela in uporaba znanstvenih in tehničnih dosežkov.

Pri izpolnjevanju teh ciljev se bo na osnovi tega gibal nacionalni dohodek, proizvodni in investicijski fond, izvoz in uvoz, kakor tudi življenjski standard v kvalitetno novih medsebojno popolnoma pogojenih odnosih. Predvideva se, da bo tudi nadaljnji gospodarski razvoj hiter, stopnja rasti bruto družbenega dohodka naj bi bila od 7,5—8,5% povprečno letno, medtem ko rast industrijske proizvodnje od 9—10%. Optimalni odnosi med stopnjo zaposlenosti, razpoložljive akumulacije, nivojem produktivnosti dela in življenjskega standarda zahtevajo, da se zmanjša tempo zaposlovanja v primerjavi s predhodnim obdobjem. Računa se, da se bo število

Jože Turnšek

INVESTICIJSKI PLAN ZA LETO 1966

Vsako leto, ko sprejemamo zaključni račun in znana finančna sredstva, ki smo jih ustvarili, sprejmemo med drugim investicijski plan. Investicijski plan je eden najboljših pokazateljev, v katero smer se podjetje razvija, saj je iz opreme, ki jo ob tej priliki naročamo najlaže razbrati, kateremu delu naše dejavnosti smo pridali največji pomen.

Vsako leto predložijo obrati in službe investicijskemu biroju potrebe po novih delovnih sredstvih in prostorih.

Tudi letos smo na zelo široki fronti obravnavali predloge obratov in strokovnih služb ter skušali postaviti investicijski program, kjer bomo najbolj ekonomsko vložili tista sred-

stva, ki smo jih prigospodarili v preteklem letu.

Pri obravnavanju in analizi potreb smo vedno zajemali tehnološke celote, tj. vsak problem smo reševali kot zaključeno tehnološko celoto in se izogibali vsem provizornim rešitvam, saj vemo, da so vedno te rešitve zelo drage. Ko smo zbrali vse potrebe smo ugotovili, da zaenkrat nimamo dovolj sredstev na voljo, da bi naenkrat lahko rešili vse pereče probleme. Zato smo izdelali investicijski plan tako, da predstavlja kot celota kompleksne rešitve, investirali pa bomo do tiste meje, kolikor smo finančno sposobni z lastnimi sredstvi oziroma s krediti.

Plan sam torej ne predstavlja samo letošnje investicijske obdobje, temveč sega tudi v na-

slednja leta in bo tisti del, ki ga ne bomo mogli realizirati letos, realiziran v naslednjih letih.

Predvsem obravnavamo tisti del plana, ki zajema investiranje v letošnjem letu.

Sam plan je deljen v pet grup.

V prvem delu so obveznosti, to so predvsem stroji, ki so že prišli v podjetje, nismo pa poravnali naših obveznosti do dobaviteljev.

Drugi del zajema investicije za izboljšanje tehnoloških postopkov in vzdrževanje obstoječih kapacitet. V tem delu so zajeti stroji in naprave, ki zamenjujejo že dotrajano opremo, pri tem pa naj posebej poudarimo, da kupujemo moderno, sodobno opremo. V tem delu plana smo pazili predvsem na opremo, ki olajša fizični napor naših sodelavcev in zagotavlja čim večjo varnost pri delu.

Tretji del plana predvideva sredstva za energetiko, transport in razno drugo opremo. Poznano je, da so naše energetske naprave zastarele, predvsem kotlarna, dalje transformatorji, da je na kritični meji oskrba z zrakom itd. Zato predvideva ta del plana sredstva za energetiko, razen tega seveda tudi za nabavo vilicarjev, električnih vozčkov in drugih transportnih sredstev. Posebej je treba omeniti, da bomo kupili tudi več garderobnih omar in sanitarnih predmetov ter drugo drobno opremo.

Ker zahteva tržišče vedno več novih izdelkov moderne oblike in mi nočemo zaostati v našem razvoju, so v četrtem delu našega investicijskega programa predvideni stroji in oprema za proizvodnjo posode, največ za nerjavčice pralnike in kotle.

V petem delu plana so predvidena sredstva, ki jih delijo po zahtevah EE. To so predvsem sredstva, ki jih odobravajo EE iz svojih prihrankov sporazumno z računovodskim sektorjem.

Investicijski plan za leto 1966 je potrdil CDS in naloga vseh sodelavcev, predvsem strokovnih služb je, da ta delovna sredstva čimprej nabavijo, da s temi sredstvi takoj po nabavi proizvajamo ter tako izboljšamo proizvodnjo in ustvarjamo dohodek, ki nam bo omogočil tudi dvig življenjskega standarda.

Marjan Žuraj

ŠESTI KONGRES SZDL JUGOSLAVIJE

V Beogradu je dne 7. junija 1966 začel zasedati šesti kongres SZDL Jugoslavije, kateremu je prisostvovalo več kot 800 delegatov, ki so jih izvolili na občinskih konferencah Socialistične zveze, gosti in 62 tujih delegacij. V dneh zasedanja so razpravljali o družbeno-ekonomskem položaju, izobraževanju in vzgoji ter sodelovanju mladine v samoupravljanju, razvoju in demokratizaciji družbenih odnosov v komuni in družbenih dejavnostih, mednarodnih odnosih in boju za utrditev miru na svetu, nalogah SZDLJ pri razvijanju samoupravljanja in neposredne socialistične demokracije, nalogah SZDLJ pri nadaljnji krepitvi enakopravnosti, bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije v okoliščinah razvijanja samoupravljanja in o nalogah Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije v razvoju kmetijstva na vasi.

lo zaposlenih povečalo od 2,5—3% letno, dočim pa stopnja produktivnosti od 6,5—7% v družbenem gospodarstvu. Takšen razvoj pogojuje znatno širše in ugodnejše vključevanje v mednarodno delitev dela tako, da bi se povečal delež izvoza in uslug v skupnem družbenem bruto proizvodu od sedanjih 12 na 14% v letu 1970. Delež življenjskega standarda v delitvi nacionalnega dohodka se bo povečal od sedanjih 71,2% na 73,6%, delež akumulacije pa se bo zmanjšal od 23,2 na 21,3%.

Življenjski standard se bo povečal letno v povprečju od 8,5 do 9,5%, kar pomeni, da bo rastel hitreje, kot pa bo naraščal bruto družbeni proizvod. Osebnna potrošnja mora biti vse pomembnejši faktor življenjskega standarda in razvoja gospodarstva. Večja udeležba osebne potrošnje v delitvi nacionalnega dohodka vsekakor predstavlja nov stimulativen impulz v pogojih nadaljnjega razvoja. Ob-

četnejše naraščanje življenjskega standarda je pričakovati zlasti v drugem obdobju srednjeročnega plana. Tu moramo opozoriti na razvoj stanovanjske in komunalne dejavnosti, ki bo imela svoj odraz v spremenjeni ekonomsko-socialni strukturi prebivalstva in hitrejšega povečanja mestnih in industrijskih naselij.

Funkcije razširjene reprodukcije se prenašajo na druge proizvajalce in elemente sistema predvideva, da bo delež gospodarskih organizacij v bruto gospodarskih investicijah približno 70%. Posledica takšne udeležbe je, da se v sami razširjeni reprodukciji v kar največji meri eliminirajo distribucijske metode v cilju čim večjih ekonomskih efektov in družbene rentabilnosti vlaganj. Računa se, da bodo novi pogoji in smeri vlaganj pospešili aktiviranje in izgotovitev investicijskih objektov. Pričakovati je prav tako spremenjene odnose v strukturi akumulacije pri vlaganju v

osnovna in obratna sredstva. Splošna potrošnja, predvsem narodna obramba in uprava bi rasli v nekoliko nižji stopnji od družbenega bruto in nacionalnega dohodka. V nadaljnjem procesu izgradnje družbenih ekonomskih odnosov morajo pokazati družbeno politične skupnosti večjo aktivnost v smeri ustvarjanja boljših pogojev za delo administracije in hkrati zmanjševanje njihovih investicij v gospodarstvu in družbenih službah. Udeležba materialnih izdatkov družbenih in državnih organov z narodno obrambo bi se zmanjšala od sedanjih 6,7% na 4,6% v letu 1970, kar vse narekuje efikasnejšo organizacijo in ostalih pogojev za takšno realizacijo. Za ustvarjanje stabilizacije gospodarstva in optimalnega tempa razvoja se predvideva formiranje materialnih in deviznih rezerv v višini 3% od nacionalnega dohodka. Te rezerve bodo odločilnega pomena za razne investicije na blagovnem in de-

narnem tržišču, kadar se bodo pojavila prevelika odstopanja od začrtane politike v srednjeročnem planu.

Jože Turnšek

MISEL NI SLABA

Enota za gospodarjenje in popravilo stanovanjskih hiš je pred dnevi naslovila na naš upravni odbor predlog, naj bi čimprej ustanovili servisno ekipo, v kateri bi bili naši ljudje. Ta ekipa bi opravljala manjša popravila v stanovanjih našega podjetja, saj je popravil zelo veliko, te usluge pa so drage. V ekipo bi se lahko vključili naši delavci in to delo opravljali izven delovnega časa, bilo bi ceneje in hitreje opravljeno, marsikdo pa bi tako postrani še malo zaslužil.

INSTITUT

Hochmüller Bogdan

Iz mehanografskega centra

Dolgoletne želje so pred uredništvom Inštituta bo v najkrajšem času dobil mehanografske stroje — tako je vsaj upati — in s tem nekaj celjskih podjetij svoj mehanografski center. Urediti je treba le še nekaj formalnosti in kar je najvažnejše, nakazati devizna sredstva, pa bodo stroji tu in lahko začnejo z delom.

Odkar je inštitut pred letom dni prevzel iniciativo za ustanovitev mehanografskega centra v svoje roke, je bilo treba za uredništvu cilja prehoditi dokaj trnjevo pot. Po dostavi elaborata o mehanografskem centru v Celju, je bilo pri celjskih podjetjih zanima. Vendar, kot je to tu že običajno, le nekaj jih je zaupalo in le nekaj je bilo tako dalekovidnih, da so se odločili za ustanovitev centra in za sklenitev pogodbe o sodelovanju. EMO, Železarna Štore (že stari pobudniki tega načrta), Kovaška industrija Zreče in Kmetijski kombinat Zalec stojijo na čelu teh gospodarskih organizacij. Posebno pomembna je odločitev Kmetijskega kombinata Zalec za sodelovanje, ki je opravičeno prepričan, da je mehanografija tudi kmetijstvu zelo koristna. Sedaj je Inštitut dobil odobritev za

nabavo strojev s strani Sekretariata za finance in za zunanjo trgovino, za to pa je bilo potrebnih celih 5 mesecev.

Stroji, s katerimi bo opremljen mehanografski center, so proizvod znane in solidne firme IMB, ki jo zastopa pri nas Intertrade v Ljubljani. Garnitura je klasična, to se pravi, da stroji še niso elektronski. Kapacitete teh strojev so majhne, vendar dovolj velike, da lahko z njimi opravimo nekaj zanimivih poslov za vse kooperante in — kar je najvažnejše — da izvršimo vse organizacijske priprave za uporabo elektronskega sistema. V dveh do treh letih moramo biti tako daleč s pripravami in z nabavo. To upanje in načrt moramo opravičiti in storiti vse, da ta cilj dosežemo! In zaupanje celjskih gospodarskih krogov je tu, saj stoji za tem načrtom tudi celjska Kreditna banka kot garant in posojilodajalec.

In v čem je še problem? Stroji so naročeni, ravno tako oprema, prostore imamo — treba je samo začeti! Da, to je res, vendar ne pozabimo na najvažnejše: na človeka kot ustvarjalca in proizvajalca. Od kadra, ki ga bo komisija Inštituta te dni iz-

birala po prijavi na razpis, bo v največji meri odvisno, kako dobro bo delo pripravljeno in opravljeno. Zato mora biti izbira res temeljita in dosledna. Za vse velja obvezno testiranje po psihologu dela, nato morajo opraviti tečaj za upravljanje strojev. Tako je upati, da bodo izbrani res le najboljši. In ta kader bo jamčil za uspeh, kajti stroj je tako dober, kakor dobra je organizacija dela. Zato mora biti delo v mehanografskem centru dobro organizirano in opravljeno. Enako ali pa še bolj važne pa so organizacijske priprave pri kooperantih. Poudariti moramo sledeče: stroj ne more pomanjkljivih in napačnih podatkov spremeniti

v dobre. Osnovne podatke za obračun materiala, osebnih dohodkov, proizvodnje in drugih poslov mora dati podjetje, ljudje v podjetju. Ti morajo biti točni, potem je lahko tudi rezultat dober in točen. Zato je treba vsak posel doobra proučiti, napraviti posnetek sedanjega stanja, analizirati, ugotoviti možnosti izboljšanja in poenostavitve, pripraviti pogoje za strojni obračun (predvsem šifracijo in nove obrazce za dokumentacijo) in nato izdelati postopke za strojni obračun. Tako delo traja tudi mesece. Končni uspeh pa je v največji meri odvisen od interesa, sodelovanja in natančnosti sodelavcev iz podjetja, od vodilnih delavcev pa vse do tistih, ki izpisujejo podatke v dokumentaciji. Uspeh je torej odvisen od nas vseh, zato pričakujemo iskreno in resno sodelovanje s podporo vseh samoupravnih in vodilnih organov.

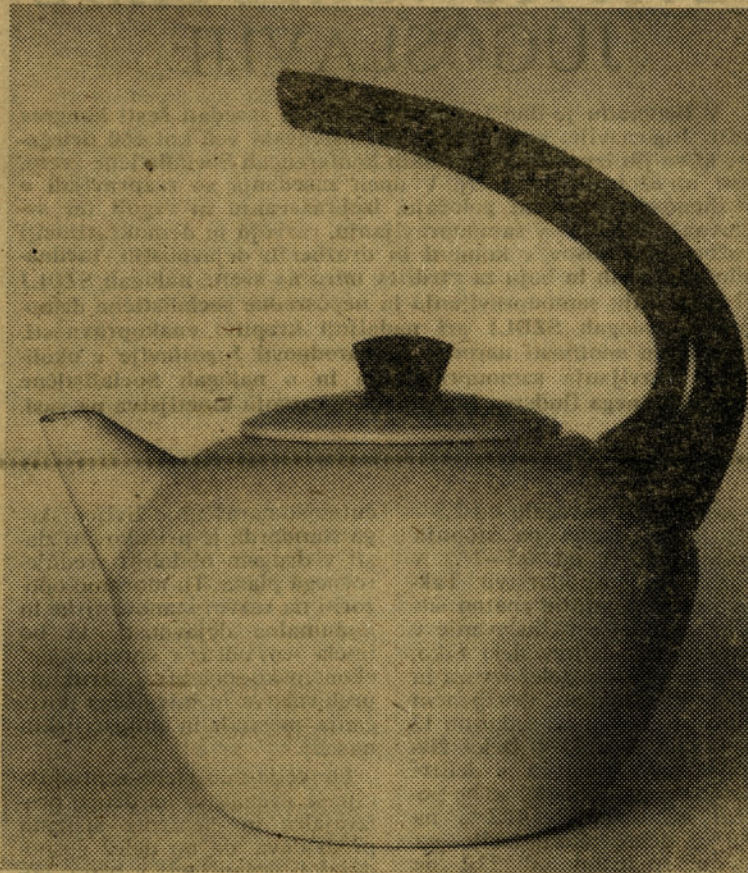
RAZVOJNA TEHNOLOGIJA - nov pojem v organizaciji podjetja

V sodobno organiziranih podjetjih so prišli do ključa, da je mimo razvojne konstrukcije in operativne tehnologije nujno potrebna še tretja grupa tehnologov s posebnimi nalogami. Po tem, ko je bila ničelna serija izdelana in ko bi naj bile torej vse težave odstranjene, se ponovno pojavi niz tehnoloških problemov v toku naslednjih serij. Najrazličnejše reklamacije prihajajo iz obrata v operativno tehnologijo in razvojno konstrukcijo. Reševanje nastalih pomanjkljivosti ovira nemoteno delo razvojno-konstrukcijskih tehnologov.

Zato so organizatorji prišli do spoznanja, da je

opravičljivo organizirati skupino razvojne tehnologije, ki naj prevzame vso skrb, ki zadeva izdelavo novih tehnoloških procesov, iskanja konstrukcije orodij, organizacije in izvedbe ničelne serije itd. Reševanje reklamacij vseh vrst pa mora prevzeti operativna tehnologija. S tem je razbremenjena razvojna konstrukcija, ki se lahko takoj po konstruiranju prototipa posveti novim nalogam. Seveda, je razumljivo, da mora biti sodelovanje med vsemi tremi tehnološkimi skupinami kar najtesnejše, še posebno kadar gre za reševanje »takoimenovanih« mejnih problemov.

Oskar Hudales

Ta čajnik je v teh dneh razstavljen na II. bienalu industrijskega oblikovanja v Ljubljani. Avtor je član kolektiva Inštituta Mirko Knez, ki je zaposlen kot industrijski oblikovalec. Razstava v Ljubljani je precej obširna, kriteriji za sprejem eksponatov za razstavo pa so bili letos še prav posebno strogi, zato je tem večje priznanje, da je bil izmed samo treh izbranih emajliranih posod za razstavo izbran čajnik našega sodelavca, saj sta druga dva razstaveljena emajlirana predmeta izdelana v Švedski, oziroma Norveški. Naj ob tej priložnosti omenimo, da prodor na ljubljanski Bienale ni prvi uspeh Mirka Kneza, s keramičnim krožnikom je sodeloval že na Svetovni razstavi keramike v Ženevi 1965.

Čajnik naj bi kot izdelek redne proizvodnje bil intenzivno zelene barve, bakelitni ročaj in gumb na pokrovu pa naj bi bila črna.

KAM IZ SLEPE ULICE...

V OBRATU KEMIČNIH IZDELKOV SO NAJSLABSI DELOVNI POGOJI V VSEM PODJETJU

Lahko rečem, da je obrat zamarnjen. To nam narekuje nujnost pospešenega dela na sanaciji obstoječega stanja. Preurejanje stare delavnice je zvezano z velikimi stroški, poleg tega pa bo še vedno stara in nepraktična. Zato je nujno vzporedno s sanacijo obstoječega, misliti na nov prostor.

Tehnologija je zaostala za razvitejšimi tovarnami. Ima posamezne bistvene pomanjkljivosti, vendar je v osnovi še aktualna.

Rešitev problema topilnice predstavlja le nova, prostorna, visoka, zračna in svetla stavba z najnujnejšo, toda sodobno in enostavno opremo. To bi bila najboljša rešitev, ki bi uredila problem topilnice za dolgo časa, poleg tega pa je ekonomičnejša od temeljitega preurejanja stare, v kateri niti ni mogoče več povečevati kapacitet. Čez nekaj let pa bo kapaciteta topilnice premajhna, da bi zadostila potrebe domačih dveh obratov.

V MINERALNEM MLINU BOLJŠO ZAŠČITO

Glavni problem v mineralnem mlinu predstavlja kremenčev prah v ozračju, katerega delci so zelo mali in je težko zaščititi delavce pred njim. Naprave so sicer tesnjene in ventilirane, vendar ne popolnoma. Poleg tega pa se praši tudi pri embalaranju, transportu in čiščenju. Svoj čas so imeli tam delavci neke vrste haubo, ki je pokrivala glavo in ramena. Do haube je vodila cev, po kateri je ventilator potiskal svež zrak za dihanje. Ostanke tega so še danes v delavnici, žal pa ni več tistih delavcev, ki so to verjetno uporabljali. Nekateri sedanji delavci vedo povedati, da se to ni obneslo in zato tudi tega niso uporabljali.

Problem predstavlja izrabljenost naprav, predvsem sušilnice, kar povzroča daljša in pogosta popravila.

PREMALO JE VILICARJEV

Glavni organizacijski problem predstavlja pomanjkanje vilicarjev. Mleti minerali se nabirajo v delavnici, ker jih ne vskladiščiijo sprti. Često pride do zastoja dela, ker ni kam odlagati vreč.

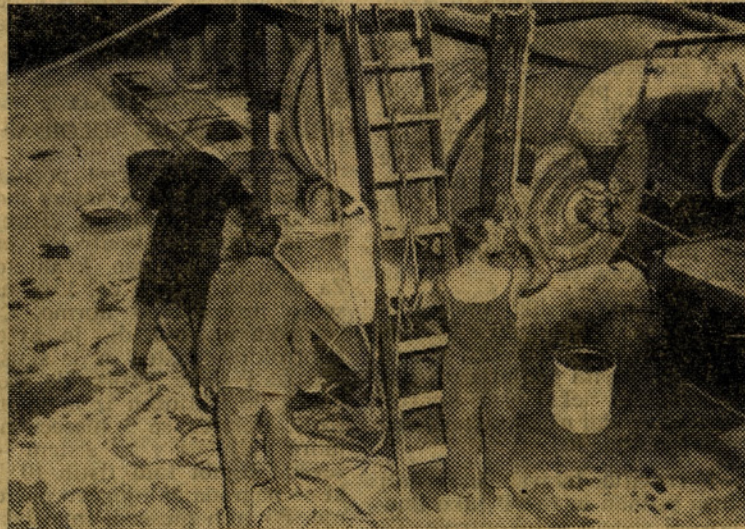
POGOJI DELA SO SE POSLABŠALI

Pogoji dela so se v topilnici bistveno poslabšali, ko smo postavili 2 novi peči po letu 1963.

Takrat se je zahtevala čim večja proizvodnja s čim manjšim vlaganjem sredstev. Tako se je zanemarila komunalna ureditev, ki je zaostala za rastjo proizvodnje, ki se je tedaj podvojila. Sedaj stojimo pred situacijo, ko moramo vlagati sredstva v ureditev delavnice, ne da bi pri tem povečali proizvodnjo.

DELO Z ODPADNIM EMAJLOM JE MUČNO

Pladnje za sušenje ročno polnimo in praznimo. Nato sušen, grudast odpadki ročno razbijamo. Pri tem se zelo praši; sploh so vsa dela z odpadkom umazana. Obrat je že lani predlagal

Ob 14. uri v topilnici...

rešitev. Idejo je študijsko obdelal »Inštitut za rudarstvo« v Ljubljani, napravil načrt aparature za mokro obdelavo odpadnega emajla in vse predložil že februarja letos. Če bi postavili napravo za mokro predelavo odpadnih emajlov bi odpadlo delo pri sušenju.

V ZRAKU JE PRAH...

Prah v atmosferi izvira iz več virov: od manipulacije z vrečami, od tehtnice, od strojnih mešalcev, od polnjenja peči in od pometanja tal ter čiščenja naprav, poleg tega pa še od odpadnega emajla, ki se suši na pladnjih in od aerociklona, ki ni pravilno projektiran.

Odsesan prašen zrak danes potiskamo skozi aerociklon, odvod iz njega pa je speljan v kanal. Ker ciklon ne opravlja svoje naloge, izhaja iz njega prašen zrak, ki se širi po kanalu in izhaja iz odprtih kanalov v ozračje.

Respiratorji, ki jih imamo na razpolago, niso učinkoviti in jih je težko uporabljati, ker so grobo izdelani. Poskušali smo jih prirediti, a brez uspeha. Tako pride delavcem skozi respirator pesek v dihala, (čutijo ga med zobmi), zraven pa še trda guma povzroča otekline in bolečine na obrazu.

Zaradi kremenovega prahu v zraku je že veliko ljudi neozdravljivo zbolelo za silikozo. Nekateri že po dveh letih dela pri nas! Kdor je videl starejšega silikotika, si bo znal predstavljati, kako je to hudo!

varnosti mehanskih poškodb. Poleg tega instalacija in gorilniki niso dobri, saj vedno kje kaplja nafta ali katran, čeprav često popravljajo cevovode, ventile, tesnila itd. Ta pojav je pred kratkim verjetno povzročil požar, ki nam je prizadel precej škode. Obljubljeno je, da bo kmalu rešen transport nafte s cevovodom od Petrola do topilnice. S tem pa še vedno ne bodo odpravljene pomanjkljivosti instalacij in s tem nevarnost požara.

RABIMO GARDEROBO IN SANITARIJE

Kadar obravnavamo probleme pogojev dela, ne smemo mimo dejstva, da delavci topilnice nimajo sanitarnih prostorov in imajo premalo ter neprimerne garderobe. Na stranišče hodijo najčešče v emajlirnico, umivajo pa se kar v delavnici.

OB SLABEM VREMENU — SLABSA FRITA

Voda za granulacijo prihaja iz potoka. Ob dežju, ali kadar lkopni sneg, je voda blatna. V tako vodo spuščamo talino in s tem onesnažimo frito. Ob takih priložnostih vedno stojimo pred alternativo: ustaviti delo, ali delati slabo frito. Proizvodni plan nam vedno narekuje drugo rešitev, ki pa nikakor ni ekonomična, saj vsaka peč napravi v enem dnevu frit v vrednosti ca. 1.000.000 S-din.

Sušenje frit je ozko grlo pri proizvodnji. Del frit moramo kar mokrih vskladiščiti, kar predstavlja težave pri recepturah za mline, na drugi strani pa v skladišču kemikalij, kjer se odceja voda, moči vreče, ki se trgajo, pa tudi uničuje kemikalije. S tem se dela škoda! V izdelavi je druga centrifuga, ki pa bo ta problem v večini odpravila.

Podstavki topilnih peči in gonilni mehanizmi so že stari in dotrajani. Zato pride često do okvar in zastojev v topilnici, v vzdrževalni službi pa do sunkovitih in nujnih del.

ZAKLJUČUJEMO TOREJ, DA JE:

- proces izdelave frit kratek,
 - potrebnih je veliko število surovin in pomožnega materiala,
 - močna je aparativna povezanost in odvisnost, ki zahteva sočasno delovanje večine strojev, kar privede do zastoja vrste strojev, če se na enem kaj pokvari,
 - dislociranost, nemehaniziranost in pomanjkanje skladišč za surovine in izdelke,
- (nadalj. na 6. str. — 4. stolpec)

IN SO STRUPENI PLINI

Izhajajo iz topilnih peči. Poleg produktov zgorevanja goriva vsebujejo tudi izparine emajlnih frit ter produkte termične razgraje surovin. Tako pridejo v ozračje; fluoroidi, dušikovi oksidi, CO in druge snovi, ki so vse zelo strupene. Dimniki naših peči so očitno poddimenzionirani in tako speljani, da ne morejo odvesti vseh nastalih plinov. Po pripovedovanju ljudi, ki so si ogledali več topilnic doma in po svetu, imajo vse visoke industrijske dimnike. Pline je namreč treba zajeti pri nastanku in jih vse odvesti! Ne smejo se razširiti po vsem prostoru delavnice.

DA NE BI PRISLO SPET DO POŽARA

Manipulacija z nafto in katranom sili delavce, da se izpostavljajo prehipu, naglim temperaturnim spremembam in ne-

Branko Karner:

GLOBUS

Mednarodni sejem v Parizu, ki je bil odprt v času od 18. do 30. maja 1966 in na katerem je tudi naše podjetje razstavljalo svoje izdelke predvsem širši sortiment emajlirane posode, je bil deležen znatnega zanimanja vseh francoskih krogov. V okviru enotnega jugoslovanskega paviljona v izmeri 200 m² je bilo največ zanimanja med obiskovalci za turistične možnosti, izdelke domače obrti ter dekorirane emajlirane izdelke. Jugoslovanski paviljon sta med drugim uradni obiskala francoski ministrski predsednik Pompidou ter francoski minister za gospodarstvo in finance Debre.

—o—

Po številu elektronskih računskih strojev imenovanih computerjev, zavzema Zahodna Nemčija danes že drugo mesto v svetu. V tej državi je bilo v začetku letošnjega leta v pogonu kar 2291 computerjev ali 32% več kot pred enim letom. V gospodarstvu prevladuje uporaba manjših computerjev v obliki najemnin. Povprečna enoletna najemna znaša ca. 28% nove vrednosti naprav. Med proizvajalci elektronskih strojev, ki so instalirani v ZR Nemčiji, vodi znani mednarodni koncern IBM, čigar delež znaša 68,6%.

Delavec sam svoj kontrolor

Kvaliteta proizvoda predstavlja poleg njegove cene tisti faktor, ki največ vpliva na tujem tržišču. Kvaliteto proizvoda dosežemo v proizvodnem procesu. V vseh razvitih državah, kjer obstoji zelo močna konkurenca med proizvajalci, posvečajo podjetja največjo pozornost kvaliteti svojih proizvodov in njihovi kontroli.

Obstaja velika razlika posvečanja pozornosti kontroli kvalitete pri nas in v razvitih državah. To je razumljivo, ker pri nas še ne moremo govoriti o takem konkurenčnem boju, kakršni je na primer v Italiji, Zahodni Nemčiji, Franciji, ZDA, Švici in drugje. V industriji razvitih držav pride na 100 delavcev povprečno 10 do 12 kontrolorjev, ki preverjajo kvaliteto proizvodnje. To število kontrolorjev se nanaša samo na takšno proizvodnjo, kjer že vse »teče«, kjer ni nobenih tehnoloških in drugih problemov. Kjer pa še obstajajo različne težave, pa pride do 15 kontrolorjev na 100 delavcev.

In pri nas? Lahko smo zadovoljni, če imamo 4 do 6 kontrolorjev na 100 delavcev. Samo najbolj razvita podjetja pri nas zaposlujejo nekaj več kontrolorjev, vendar njihovo število ne presega 8 na 100.

V razvitih državah je že dalj časa poznan in razvit tako imenovani sistem avtokontrole. Ta sistem uporabljajo vsa večja industrijska podjetja. Kot pove že samo ime, gre tu za to, da neposredni proizvajalec kontrolira samega sebe — pravzaprav kvaliteto svojega proizvoda.

Ta sistem izhaja iz osnove, da delavec lahko sam najbolje oceni kvaliteto svojih proizvodov

in da sam najbolje ve, kje je pogrešil.

Glavna prednost tega sistema ni v zmanjšanju števila ljudi, ki bi sicer bili potrebni kot kontrolorji. Osnovno je, da ta sistem utrjuje tehnološko disciplino, skrajšuje cikel proizvodnje, na drugi strani pa se zniža izmet in slaba proizvodnja. Ta sistem torej dviguje splošni nivo kvalitete in utrjuje tehnološko disciplino. Pri takšnem proizvodnem režimu pa postane kvaliteta konstantna.

Kvaliteta postane v kolektivu pojem. Delavec občuti ponos in zadovoljstvo, če je njegov izdelek kvaliteten. Ni nihanj v pogledu kvalitete, kupci pa zaupajo takemu proizvajalcu.

KAKO JE NAGRAJENO DELO AVTOKONTROLORJA?

Delavec mora točno poznati normative kvalitete, katere mora seveda izpolnjevati. Torej, on je sam svoj kontrolor, on sam preverja svojo kvaliteto. Za to delo prejme ca. 10% na svojo proizvedeno normo. Če kontrola ugotovi, da je avtokontrolor nepošten in da skuša prikazati slabe proizvode kot dobre, je izključen iz avtokontrole. Delavec se 3 mesece ne more vključiti v ta sistem — seveda izgubi tudi tistih 10%, ki so nagrada za njegovo poštenje. Po treh mesecih ima delavec pravico, da se zopet vključi v sistem avtokontrole, ampak samo na lastno željo. Vendar mora 1 mesec delati brez 10% nagrade. To je tako imenovani preizkusni mesec. V vsakem primeru utrpel delavec, ki ni pošten, sam škodo, saj v najboljšem primeru izgubi tistih 10% štiri mesece zapored,

kar pa pomeni polovico mesečne norme.

Ce je delavec izpolnil svoje obveznosti, kvaliteta pa vendar ni dobra, moramo krivca iskati drugje — pri drugih službah. Sistem avtokontrole torej deluje — če leže vzroki drugje — kot bumerang, ker zahteva rešitev vseh problemov. In to predstavlja, kot je v začetku rečeno, najširši sistem tehnološke discipline.

— pomanjkanje prostora v topilnici,

— obnavljanje oblog peči v prostoru topilnice,

— izrabljenost in zastarelost naprav, ki terjajo stalna popravila itd.

Ugotoviti moramo, da je proizvodnja frita občutljiva in podvržena zastojem, ki se takoj pokažejo in jih lahko povzročijo cela vrsta činiteljev. Drugi pa samo ovirajo delo.

(nadaljevanje s 5. strani)

IN KAJ PRAVIJO DELAVCI?

Delo je težko in delovni pogoji slabi, zaslužek nizek, pa vendar radi delajo tu. Kolektiv je majhen, strnjen, tovariški, vaje trdega dela. Ljudi družijo skupni napor, stalno preteča nevarnost in negotova bodočnost. Topilničarji so v tem precej podobni rudarjem. Njihove pripombe so kratke in utemeljene. So polni razumevanja in zaupanja. Kot primer naj povem, da na novo analitsko oceno ni bilo nobene pritožbe. Njihove želje bi lahko strnili v dve bistveni: povečanje zaslužkov in izboljšanje delovnih pogojev.

Peter Senčar

TEHNIČNE IZBOLJŠAVE

Volitve novih članov v samoupravne organe so za nami. Za nami je razdobje določenih rezultatov dela celotnega kolektiva, delovnih skupin in posameznikov, pred nami pa nadaljnje delo za čim uspešnejše napredovanje v poslovanju našega podjetja. Vse, kar lahko k temu karkoli prispeva, moramo podpirati in razširjati z namenom, da bodo z večjimi vloženi sredstvi uspehi tako spodbujena dela sorazmerno še boljše.

Izmed činiteljev, ki na napredek proizvodnje ugodno vplivajo, pripada posebno me-

sto — tako zaradi velike rentabilnosti, kakor zaradi neomejenih možnosti razširjanja — dejavnosti na področju tehničnih izboljšav v proizvodnji.

V našem podjetju je vprašanju tehničnih izboljšav sicer posvečeno dokaj pozornosti, vendar še zdaleč ne dovolj. Poleg referenta za racionalizacije, ki vodi računa o tehničnih izboljšavah po službeni dolžnosti, obstaja pri vsakokratnem centralnem delavskem svetu tudi komisija za tehnične izboljšave. Ta na podlagi obstoječega pravilnika o nagrajevanju predlogov tehničnih izboljšav in zbra-

nih podatkov odloča o rešitvah posameznih predlogov. Na videz enostavno delo v zvezi z reševanjem raznih predlogov izboljšav, ki jih predlagajo posamezniki in skupine, pa se je zaradi najrazličnejših težav doslej izkazalo žal že mnogokrat za dosti težavnejše kot bi glede na koristnost naj bilo. V nasprotnem primeru bi namreč ne bilo mogoče, da komisiji ni uspelo v preteklem obdobju rešiti 22 predlogov. Od tega jih je 12 iz letošnjega, ostali pa so iz prejšnjih let. Da bi se izognili raznim očitkom na račun morebitnih nepravilnih določitev odškodnine na eni strani, na drugi pa na račun upravičenosti do odškodnine v primerih, ko so predlagatelji določeni strokovnjaki ali pa predlogi niso tehnične narave, mora komi-

sija za tehnične izboljšave res temeljito proučiti vsak predlog. Ni namreč vseeno ali je predložena izboljšava že izkoriščana v proizvodnji ali pa je podana le kot osnutek, ki ga je potrebno šele razviti in usposobiti za praktično uporabo. Prav tako je potrebno ločiti predloge pravih tehničnih izboljšav od predlogov, ki so sicer koristni, nimajo pa nikake zveze z izboljšanjem obstoječih proizvodnih sredstev oziroma s tehničnim posegom, ki omogoča racionalnejše izkoriščanje znanih tehničnih sredstev in tehnoloških postopkov.

V primeru neobdelanih predlogov je treba vedeti, da vsaka oblika reševanja le-teh posega več ali manj v redno delo, ki ga ni mogoče zapostavljati, saj odstopanje od sprejetih nalog

POUDAREK ODNOSOM MED LJUDMI

V prejšnji številki Emajlirca (št. 9) smo na 10. strani priobčili prispevek »Se na napakah res učimo?«. Avtor članka omenja spodrslijaj, ki se nam je primeril, ko smo hoteli skrócić obseg proizvodnje kopalnih kadi, v izdelovalnici že ukinili delo v dveh izmenah, nato pa po nekaj dneh ugotovili, da je v tej isti delavnici potrebno ponovno uvesti delo v dveh izmenah, da bomo do konca leta lahko izpolnili naše obveznosti in porabili pločevino, ki je bila že na zalogi.

Zadevo skušamo osvetliti še s stališča vodje obrata II. Lesjak Albina, vodje izdelovalnice kadi Breznik Mirka in na osnovi podatkov sektorja prodaje in zunanje trgovine.

Vodja obrata II. je poudaril predvsem, da delavcev izdelovalnice kadi, ne gre uvrščati med druge delavce v kolektivu in torej v tem obratu tudi ni mogoče doseči takšne elastičnosti pri prestavljanju ljudi v proizvodnji, ker je delo težko, v hrupu in s časom dobijo delavci »res škripec v roki«, novemu okolju in delu se teže privadijo. V sami organizaciji res ni bilo vse prav, sicer bi se ne smelo primeriti, da smo najprej sploh hoteli prenehati s proizvodnjo kadi, nato smo jih le še delali z eno izmeno, danes pa smo spet tam, kjer smo bili pred spremembi.

Smo res? Lahko trdimo, da ne! Ljudje, ki so po dolgih letih odšli na drugo delovno mesto in se v novem okolju komaj ali pa še niso znašli, so ponovno v izdelovalnici kadi, vendar le še za nekaj časa. Tiste volje za delo in tistega elana, ki smo ju tu srečevali nekoč pa ni več. Res, da delavci v izdelovalnici kadi še dosegajo normo, jo presegajo, učinek njihovega dela pa ni več takšen kot je bil pred spremembami.

Ko smo hoteli prenehati s proizvodnjo kadi, smo sklenili

takoj preklicati naročila reproduksijskega materiala za proizvodnjo kadi. To pa nam ni uspelo, ker so v valjarnah že izdelali ustrezno pločevino, ki pa ne ustreza za kadi, ki jih bo izdeloval naš obrat VI. Pločevino je bilo torej potrebno porabiti za izdelavo naših kadi, v prodaji pa so tudi želeli dobiti več krajših kadi, ki so jih potrebovali za naročnike. Tako je torej steklo delo po mesecu dni spet v dveh izmenah.

V samem obratu so o predvideni ukinitvi druge izmene vedeli šele, ko so jih o tem obvestili na sestanku. Celotna vsebina sestanka članov kolektiva te delavnice je bila tajna, vse dokler se niso že zbrali.

Kot zatrjujejo v obratu, so tedaj tudi prvič zvedeli, da kadi ne prodajamo s posebnim finančnim učinkom, vendar še danes ne morejo razumeti, kako je bilo mogoče vnaprej zadržati, da bo finančni efekt prodaje kadi, ki bodo izdelane v Kruševcu boljši.

Dejstvo je, da ljudje niso bili pripravljeni na spremembo in način kako so to zvedeli, ni bil pravi. Če danes pustimo vse spremembe ob strani saj je stanje dejansko takšno kot je bilo pred spremembami, pa lahko ugotavljamo, da je storilnost slabša, da je v porastu število bolnih, in da se je res omajalo zaupanje v odgovorne ljudi, ki

se z ljudmi niso imeli časa pogovoriti in poslušati tudi njihova mnenja.

Zaključimo ta sestavek z mislijo, da se napake v proizvodnji dogajajo, dogajale se bodo še, pri nas in drugod, videli jih bomo, tudi pisali o njih, popravljali jih bomo, in delali dalje, važno pa je, da ob perečih zadevah ne pozabimo na človeka in cenimo vedno tudi mnenje drugih. Drugačni odnosi bi marsikdaj tudi vsebinske zadeve dali drugačen poudarek!

Urednica

ŠE ENKRAT ZAPOZNELA KRITIKA

Da bi polemika o pravilniku o varstvu pri delu bila bolj jasna, moram dodati še par vrstic k članku, ki je izšel v Emajlircu št. 9 z dne 8. 6. 1966.

Kritika je kritika pa naj bo zapoznala ali ne, njen namen je, da popravi, kar je narobe in dejstvo je, da pravilnik ni v redu. Pri tem pa se oba s tov. ing. Ajdnikom strinjava, da tako je. V svojem članku v Emajlircu nisem iskal krivca za spakedranščino, izgleda pa, da ga tov. Ajdnik pozna, pri tem pa samo nakazuje slabost, ki naj bi bila nekemu v opravičilo.

Če je za pravilnik bil imenovan korektor, kot je to v članku navedeno, ali ne bi bilo pravilneje, da se to jasno pove, kot pa da napišemo »tov. Dolžan predlaga nekaj, kar je že vpejlano, vendar...« Če se je tov. Ajdnik že odločil za javno razpravo, naj bi to jasno in glasno povedal.

Ko sem se odločil, da napišem članek o pravilniku, sem izbral 273. člen zgolj zaradi tega, ker je najbolj »spakedran«, ne pa morebiti zaradi tega, ker obravnava področje elektrike.

Pri drugem delu pravilnika pa se s tov. Ajdnikom nisva razumela. To namreč ni bila kritika pravilnika, ampak kritika stanja in ta naj bi imela namen, da angažira tiste napredne sile v podjetju, ki lahko in morajo misliti na realizacijo teh členov.

Pri zaključku pa bi želel tov. Ajdnika opozoriti na nelogičnost zadnjih treh odstavkov članka. V njih namreč kontraktorno najprej izraža sum, da so DS pravilnik predelali, takoj nato pa piše, da je dobil predloge iz predelovalnice kovin! Pri tem moram pojasniti, da moji predlogi niso bili pisмени, ampak ustmeni in sicer sem jih dal tov. Janošu. Mnenja sem, da je tudi bojazen, ki je izražena v zadnjem odstavku, da so delavski sveti EE in obratov izpustili obravnavo pravilnika odveč, kajti samoupravni organi so do pravilnika zavzeli določeno stališče. Pravilnik je bil na UO v razpravi večkrat kot je bilo to potrebno in se je že v času, ko je nastajal, spreminjal.

In h koncu rezime: če so te razprave o pravilniku v Emajlircu dosegle, da je pravilnik o varstvu pri delu — četudi v taki obliki — prečitalo vsaj 60 % članov delovne skupnosti EMO, potem je uspeh dosežen. Smatram namreč, da je poleg statuta in pravilnika o delovnih razmerjih to najvažnejši pravilnik vsakega podjetja.

Drago Dolžan

Polemiko o »spakedranščini«, dolžnostih korigiranja pravilnikov in temeljitosti obravnavanja osnutkov pravilnikov s tem sestavkom zaključujemo.

Uredniški odbor

brez resnično opravičljivega vzroka in še s tem največkrat povzroča nepredvidene težave. Z ozirom na možnosti številčnega in kvalitetnega porasta tehničnih izboljšav v našem podjetju in na že omenjene težave pri reševanju, to je praktičnemu uvajanju v proizvodnjo, bi o že večkrat iznešeni misli o postavitvi stalne manjše delovne ekipe za delo pri praktičnem osvajanju nepopolnih predlogov tehničnih izboljšav, bilo vredno razmisliti. Marsikateri predlog izboljšave bi bil tako hitreje rešen, od tega pa bi imela korist predvsem proizvodnja, pa tudi število predlogov in predlagateljev bi gotovo naraslo, kar bi se vedno bolj odražalo v skupnih naporih za napredek naše proizvodnje.

Za izboljšanje stanja na pod-

ročju tehničnih izboljšav pa lahko prispeva tudi ureditev drugih problemov.

Komisija za tehnične izboljšave je večkrat pred vprašanjem upravičenosti posameznih predlagateljev do odškodnine. Zakon o tehničnih izboljšavah in ustrezni pravilnik v našem podjetju zajemata v tem pogledu določene predpise, ki se jih komisija tudi pridržuje. Predlagatelji se seveda vedno ne strinjajo z odločitvami komisije in so prepričani v pravilnost svojih zahtev do odškodnine. Res je, da predpisi o tem, kdaj neka izboljšava ni tehnična ali kdaj predlagatelj ni upravičen na odškodnino, ne prepovedujejo nagrajevanje v takih primerih, vendar je bilo doslej mnenje komisije vedno enotno in

za netehnične izboljšave največkrat ni priznavala odškodnine. To tem manj, če so bili predlagatelji visokokvalificirani strokovnjaki na delovnih mestih obratovodij, delovodij, vodij raznih delavnic in služb. Enako stališče pa je komisija zavzela tudi v primeru predlogov izboljšav, ki so jih predložili člani Instituta »Emajl«, pri čemer pa je zajela tudi čiste tehnične izboljšave. Do takega stališča jo je pripeljala ugotovitev, da je osnovna naloga Instituta stalno delo na kakršnikoli izboljšavah naše proizvodnje. Komisija je prepričana, da je njen stališče pravilno, ne zanika pa možnosti, da lahko centralni delavski svet podjetja, čigar organ je komisija, odloči drugače.

Če k navedenim težavam pri reševanju predlogov izboljšav dodamo še premalo razmejeje pristojnosti o odločitvah glede uvajanja teh izboljšav v proizvodnjo, potem je stanje na področju tehničnih izboljšav v naši tovarni laže razumljivo. Vkljub vsem pomanjkljivostim pa delo, ki ga tehnične izboljšave in drugi koristni predlogi doprinašajo k skupnim prizadevanjem za izboljšanje poslovnih uspehov našega podjetja, ni zapostavljati. Nasprotno, za čim aktivnejšo dejavnost na področju racionalizacij na splošno, moramo vlagati čimveč, da bo ta našla v podjetju res pravo mesto. V kolikor bomo to dosegli, se bo vloženo prizadevanje prav gotovo bogato poplačalo.

USKLADITI ORGANIZACIJO

z delovnimi — samoupravnimi enotami

Statut zveze sindikatov Jugoslavije omogoča, da v delovnih organizacijah z večjim številom članov in več delovnimi enotami lahko za posamezno ali več delovnih enot ustanovijo posebne podružnice. Delo teh sindikalnih podružnic združuje in usklaja sindikalni odbor delovne organizacije. Tako bi bil organizacijski ustroj sindikalne organizacije v delovni skupnosti z več delovnimi enotami takole:

- občni zbor sindikalne organizacije;
 - sindikalni odbor delovne organizacije;
 - predsedstvo;
 - komisije ali grupe (stalne ali občasne).
- Na nivoju delovne enote pa: družnice, delovne enote;
- občni zbor sindikalne podružnice;
 - izvršni odbor sindikalne podružnice;
 - komisije ali grupe (stalne ali občasne).

Sedanja organizacija sindikata v našem podjetju je nekoliko drugačna; razlikuje se v nazivih forumov.

Naša sindikalna organizacija pa tudi nima predsedstva ter v vseh zadevah razpravlja in odloča sindikalni odbor.

V delovnih enotah imamo sindikalne podružnice ter odbore sindikalnih podružnic.

Sedanja organizacija sindikata je prilagojena prvotni organizaciji podjetja po delovnih enotah in se po reorganizaciji ni izpremenila.

Pri tem nastajajo nekatere težave z ozirom na aktivnost sindikata v delovnih enotah, ker posamezne sindikalne podružnice vključujejo različne delovne enote. Dosedanje sindikalne podružnice, ki so bile vezane na prvotnih osem delovnih enot kot kaže povečati in prilagoditi sedanjim delovnim enotam.

Obenem je potrebno prilagoditi organizaciji, ki jo predvideva stat ZSJ. Tako bo potrebno, poleg sindikalnega odbora delovne organizacije izvoliti tudi delovno predsedstvo. Naloge vodstev bi bile:

Naloge sindikalnega odbora

- sprejema okvirni letni program svojega dela;
- odloča o stališčih sindikalne organizacije delovne organizacije v zadevah, ki jih rešujejo organi upravljanja in operativno-tehnične službe delovne organizacije;
- sprejema stališča in pred-

so v pristojnosti centralnih organov upravljanja;

— proučuje stališča višjih sindikalnih vodstev, ugotavlja loge sindikalne organizacije delovne organizacije v zadevah, ki možnosti njihove realizacije v delovni organizaciji ter jih tako prilagojeno prilikom svoje organizacije tudi uresničuje;

— utrjuje samostojnost SP in njihovih IO pri reševanju nalog v okviru njihovih delovnih programov;

— koordinira delo sindikalnih podružnic delovne organizacije;

— skrbi za načrtno vzgojo sindikalnih političnih delavcev v delovni organizaciji (posvetovanja, razgovori, seminarji in dr.) ali s kadrovanjem v politične šole;

— sprejema letni proračun in zaključni račun sindikalnega odbora delovne organizacije;

organizacije delovne organizacije na podlagi letnega delovnega programa;

— izvaja stališča sindikalne organizacije delovne organizacije znotraj nje, ali jih pa posreduje pristojnim organom upravljanja in vodstvom družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji ali izven nje;

— ukrepa na podlagi že sprejetih stališč sindikalne organizacije v vseh tekočih zadevah;

— pripravlja materiale za seje sindikalnega odbora delovne organizacije in posreduje materiale strokovnih služb delovne organizacije članom sindikalnega odbora ter izvršnim odborom sindikalnih podružnic o zadevah, ki so v razpravi, ali katerih razpravo organizira;

— posreduje članom sindikalnega odbora delovne organizacije materiale, ki jih predlaga-

tolmači njegova določila;

— izvaja delovni program sindikalnega odbora delovne organizacije;

— nadzoruje izvajanje svojih sklepov;

— izvaja proračun in vodi finančno poslovanje sindikalnega odbora delovne organizacije;

— določa blagajniški maksimum imenuje finančnega naredbodajalca in računodajalca v smislu določil pravilnika o finančnem poslovanju sindikalnih organizacij;

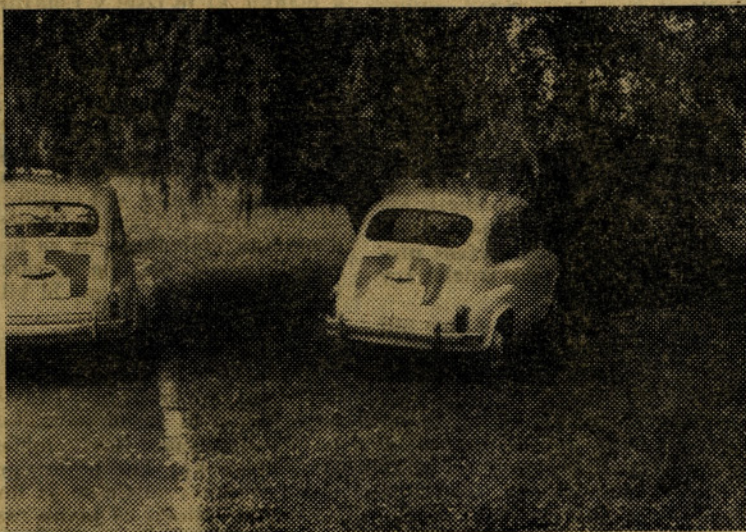
— imenuje občasne ali stalne komisije sindikalnega odbora delovne organizacije.

Naloge izvršnih odborov, so poleg posebnih nalog tudi vse, ki jih ima sindikalni odbor delovne organizacije, prenesene na raven delovne enote.

Sindikalni odbor delovne organizacije se organizacijsko veže na občinski sindikalni svet (in občinski odbor sindikata) na teritoriju, kejr je sedež delovne organizacije.

Zaradi zadev širšega značaja pa sindikalne podružnice, ki so izven sedeža delovne organizacije (v drugi občini) neposredno sodelujejo s sindikalnim vodstvom na teritoriju, kjer je sindikalna podružnica (občinski sindikalni svet in občinski odbor sindikata). Tako sindikalno podružnico pa bomo imeli v našem obratu v Kruševcu. Ta sindikalna podružnica bo neposredno sodelovala z občinskim sindikalnim svetom in občinskim odborom industrije in rudarstva (če obstoja) v Kruševcu.

Franjo Panza

Bo res potrebno postaviti znak »parkiranje ni dovoljeno« celo v travo? Upajmo, da ne! Ko iščemo senco za železnega konjička pomislimo malo tudi na naše vrtnarje, ki v sončni pripeki skrbijo za okolico naše tovarne in ne morejo pod drevo na hladno. Torej bo že moral tudi »fičko« preboleti.

— predlaga in daje soglasje k sklepom o ustanavljanju in organizacijskemu ustroju sindikalnih podružnic delovne organizacije;

— nadzoruje izvajanje stališč in delovnega programa sindikalne organizacije delovne organizacije ter delo svojega odbora.

Sindikalni odbor izvoli iz svoje sredine predsedstvo, ki ima največ do 13 članov.

Predsedniki in tajniki SP praviloma niso člani sindikalnega odbora delovne organizacije.

Naloge predsedstva sindikalnega odbora

— sprejema periodične delovne programe sindikalne or-

gane izvršni odbora sindikalnih podružnic ali višja sindikalna vodstva;

— sodeluje z uredniškim odborom (izdajateljskim svetom) časopisa delovne organizacije;

— organizira obveščanje članov sindikalne organizacije o zadevah, ki jih obravnava in jih rešuje sindikalni odbor ali sindikalne podružnice delovne organizacije;

— odgovarja članom sindikalne organizacije na vsa vprašanja in predloge ter ukrepa na podlagi njihovih zahtevkov ali pritožb;

— skrbi za izvajanje tega pravilnika v sindikalni organizaciji delovne organizacije in

OBVESTILO

Zaradi precejšnjega zanimanja članov kolektiva za potek in zaključek disciplinskih postopkov, ki jih v zadnjem času obravnavajo naše disciplinske komisije, sporočamo, da o obravnavah in sodbah, ne moremo poročati, dokler sodbe niso pravomočne in torej še traja rok, v katerem se lahko prizadeči član kolektiva pritoži.

Uredniški odbor

PRODAM DOBRO OHRANJENO SPALNICO S POSTELJNIMI VLOŽKI PO UGODNI CENI

Gajzer Vida
Mariborska cesta 76/a
(stolpnica)

FIAT-ZASTAVO 750 PRODAM ZA 8500 N-DIN. V RAČUN VZAMEM TUDI ČEK DO 3000 N-DIN. VPRAŠAJTE NA SOBI 7 V UPRAVNEM POSLOPJU.

Naša bodočnost in kvaliteta izdelkov

Usmerjenost naše gospodarške politike se bolj kakor njeni rezultati odraža v časopisnih naslovih. V tisku zasledimo pogosto tudi čisto deklarativne parole. Žal pa so redki članki o kvaliteti, odnosno o nujnosti kvalitete naših izdelkov. Res je, da kakovosti ne moremo ustvariti zgolj s časopisno reklamo, s predpisi ali z ukazi. Praviloma je namreč kvaliteten izdelek nastal v razmerah ostre konkurenčne borbe na tržišču. Za načrten in hiter napredek pa je vsekakor potrebna odločna podpora oblasti in vodilnih slojev v gospodarstvu s primerno zakonodajo ter internimi predpisi, ki naj bi zagotovili v delovnem procesu red, disciplino in doslednost, poleg tega (ali zaradi tega!) pa seveda še strokovno usposobljenost in osebno odgovornost proizvajalcev. Prav gotovo bi lahko našli samoupravni organi v tej smeri hvaležno in široko področje dela.

Danes položaj vsekakor ni zadovoljiv in z zunanjetrgovinsko bilanco se res ne moremo pohvaliti. Brez dvoma bi bili v izvozu uspešnejši, če bi bili naši industrijski izdelki kvalitetnejši. Ampak o tem raje »pametno« molčimo in se hvalimo z različnimi drugimi »velikimi« uspehi, čeprav je kvaliteta eden osnovnih pogojev za uspešno zunanjetrgovinsko izmenjavo in pri sodelovanju v GATT ne predstavlja le moralnega pro-

blema, temveč vprašanje obstoja posameznih podjetij.

Zanimiv je članek v IT-Novine (17. 2. 1966) pod naslovom »Da li se več može govoriti o obaveznem znaku kvaliteta«, kjer pisec poudarja, da je bilo v minulih treh letih podeljeno samo 20 znakov za kvaliteto izdelkov in to večidel iz elektroinstalacijskega področja. Proizvajalci so skoraj izključno iz Hrvatske, le nekaj iz Slovenije, noben pa iz katere druge republike. Pisec članka prisoja nizko število podeljenih znakov dejstvu, da doslej kvaliteta ni predstavljala bistvene postavke pri prodaji na domačem trgu. To dejstvo je v svoji osnovi subjektivna napaka, postaja pa objektivno opravičilo za slabo kvaliteto, ko pomeni surovino oziroma reprodukcijski material.

Avtor članka iznaša zanimivo idejo stalne kontrole kvalitete izdelkov od materialno neodvisne družbene organizacije, ali vsaj v operativnem pogledu relativno neodvisne službe, kar šele daje gotovost glede solidarnosti rezultatov kontrole. Vzporedno z važnostjo kontrole funkcije naglašata članek predvsem v inozemstvu zelo cenjeni znak kvalitete kot tržni stimulans v trgovini na drobno.

Obžalovanja vredna je ugotovitev, da se zunanjetrgovinske organizacije še ne zanimajo za znake kvalitete, četudi bi z znakom opremljeni izdelki zagotavljali lažjo prodajo na drob-

no in s tem tudi veletrgovini v inozemstvu. Za mnoge izdelke so sicer že zdaj predpisane s standardom določene kvalitete in lastnosti, vendar pa ni institucije, ki bi stalno nadzirala, če se proizvajalci po predpisih ravnavajo. Mogoče bi lahko te probleme uredili z uvedbo posebnega znaka kvalitete, ki bi bil vezan na posebno odgovornost odgovornih oseb v proizvodnji, posebno če gre za izdelke, katerih kvaliteta utegne vplivati na življenje ali zdravje potrošnika.

Z zakonom predpisana obvezna pridobitev znaka kvalitete se je v inozemstvu izkazala kot pozitivna. Vsekakor pa je za kakovost posameznih branž industrije potreben družbeni nadzor celo v pogojih sproščenih ekonomskih odnosov, če se hočejo uspešno uveljaviti na eksportnem tržišču. Lep primer daje Japonska s svojimi državnimi inspekcijskimi institucijami za kontrolo kvalitete, za standardizacijo, za oblikovanje itd. O uspehih njihovega industrijskega razvoja in zunanjetrgovinske ekspanzije pa je res vredno govoriti.

Japonska je po drugi svetovni vojni izgubila najpomembnejše surovinske baze in je bila kot premagana država iztisnjena iz večjega dela svetovnega tržišča. Verjetnost za ponovno uveljavljanje je bila majhna in Japonci so polagali še edino upanje v cenenost in koš nov pojem v japonski industriji — v dobro kvaliteto izdelkov. Zato so kmalu po vojni uvedli na nekaterih univerzah katedre za kontrolo kvalitete. Njihova predvidevanja so preseglala celo najbolj optimistična pričakovanja. Zemlja vzhajajočega sonca je dosegla v industrijski proizvodnji vrhunske dosežke in je danes med najuspešnejšimi izvozniki na svetu. Kar pa je najbolj pomembno: ne izvažajo le proizvodov, ampak tudi že znanje — patente in licence.

Kakovost izdelkov seveda ni edini razlog za nagel dvig Japonske. Tu je še prislovična pridnost delavca, njegova skoraj fanatična predanost skupnosti oziroma kolektivu, to skoraj povsem izključuje probleme kadrovske fluktuacije v našem smislu. Prav ta prednost pogojuje tudi visoko delovno moralo in voljo za pridobivanje dodatne strokovne izobrazbe. Potem je nadvse pomembna tudi elastičnost bančnega sistema in tržnih mehanizmov, ki jih ureja in podpira smotrna ter precizna gospodarska zakonodaja.

Vse omenjene prednosti pa jih ne uspavajo. Zato še vedno in vedno bolj posvečajo izredno skrb temeljiti in znanstveno

utemeljeni kontroli kvalitete, o čemer bomo priobčili prispevek v prihodnji številki našega glasila (Ukrepi Japonske za dvig kvalitete proizvodnje, so postali čudežno orožje v izvozu). **K**

GLOBUS

Razvoj v avtomobilski industriji v svetu kaže v zadnjih letih viden premik v korist večje proizvodnje srednjih in velikih vozil. Na področju proizvodnje tovornih vozil je značilna manjša proizvodnja tovornjakov v Evropi in za 15 % večja proizvodnja v ZDA. Edina evropska proizvajalca tovornjakov, ki uspevata povečevati proizvodnjo in prodajo tovornih vozil sta angleška tovarna LEYLAND (njeno licenco ima tudi FAP Priboj) ter francoska tovarna BERLIET. Mnogo dosedanjih samostojnih evropskih tovarn tovornih vozil opušča v zadnjih letih izključno specializacijo ter se združuje v industrijska podjetja osebnih avtomobilov ali pa se potaplja v podjetja težke industrije.

Proizvodnja surovega železa v Avstriji je leta 1965 znašala 2,2 milijona ton, kar je približno isto kot leta 1964. V istem letu so proizvedli 3,22 milijona ton surovega jekla, od katerega odpade na LD-jeklo 1,7 milijona ton. Izvoz jeklenih izdelkov je znašal lani 1,40 milijona ton ali ca. 7 % manj kot leta 1964.

Delež kovinske in elektro industrije v celokupni industrijski proizvodnji SR Slovenije je znašal leta 1965 32,6 %, medtem ko je znašal leta 1956 še 24,6 %, leta 1960 pa 27,4 %. V naslednjih letih do leta 1970 se pričakuje, da se bo povečanje proizvodnje nekoliko zmanjšalo in da bo leta 1970 znašal delež kovinske in elektro industrije 31,6 %.

NOVO V KNJIŽICI

Ispitivanje hemijskih sredstava za skidanje rdje i sredstava protiv oksidacije za čelik i gvozdje. Beograd (b. 1.).

Postupak za ispitivanje debljine cinkanih prevlaka. Beograd (b. 1.).

Ispitivanje hemijskih sredstava za skidanje rdje i sredstava protiv oksidacije za čelik i gvozdje. Beograd (b. 1.).

Specifikacija, uputstva i standard za uvodjenje postupka metaliziranja. Beograd (b. 1.).

Idejni projekt instalacije i uputstva za peskarenje metala. Beograd (b. 1.).

Metode ispitivanja prevleka cinka nanesenih toplim postupkom. Beograd (b. 1.).

DIN TASCHENBUCH. 4 Teil A.: WERKSTOFFNORMEN STAHL UND EISEN. Berlin (It.) 1964.

Eitel W.: »SILICATE SCIENCE«, Vol. 2. New York 1965.

Hauschild H.: »DER OFEN UND SEINE BRENNSTOFFE«. Stuttgart 1966.

Reinders H.: »KORROSIONSPROBLEME IN HEIßTECHNISCHEN ANLAGEN«. Düsseldorf 1965.

Kammerer H.: »WIRTSCHAFTLICHKEIT, NETZBAU UND HAUSANSCHLUSSLÖSSE VON FERNHEIZANLAGEN«. Berlin 1959.

Endrich W.: »GEFAHREN DER HEIZLagerung URSACHEN UND SCHUTZ«. Stuttgart 1965.

Landerman C. A.: »Die ÖLFUEHRUNG BEI ZENTRALHEIZUNGEN«. Berlin 1962.

Reichow G.: »HEIZUNG, LUFTUNG UND KLIMATISIERUNG VON GROSSRAUMEN«. Berlin 1965.

Adler H.: »ENTWURF UND BERECHNUNG VON ZENTRAL-HEIZUNGSANLAGEN«. Berlin 1963.

Petrov G. N.: »TEORIJA MECHANIZMOV I MASIN«. Moskva 1965.

»KONJUNKTURA TRŽIŠTA METALNE I ELEKTROTEHNIČKE ROBE ZA SIROKU POTROŠNJU«. Beograd 1966.

Janjić M.: »PRAVNI REZIM PRONALAZAKA STVORENIH U RADNOM ODNOSU«. Beograd 1965.

Twyman F.: »METAL SPECTROSCOPY«. London 1951.

Bennett H., W. G. Hawley: »METHODS OF SILICATE ANALYSIS«. London (It.) 1965.

Henry H.: »ŠTA POTROŠAČ ZELI«. Beograd 1966.

Benković Z. in M. Majica: »PRIRUČNIK O ZASTITNIM MJERAMA U GRADEVINARSTVU«. Zagreb 1965.

»STATISTIČKI GODISNJAK 1965«. Beograd 1966.

Dapisujte
v naš list

IZ DRUŠTVA LJUDSKE TEHNIKE

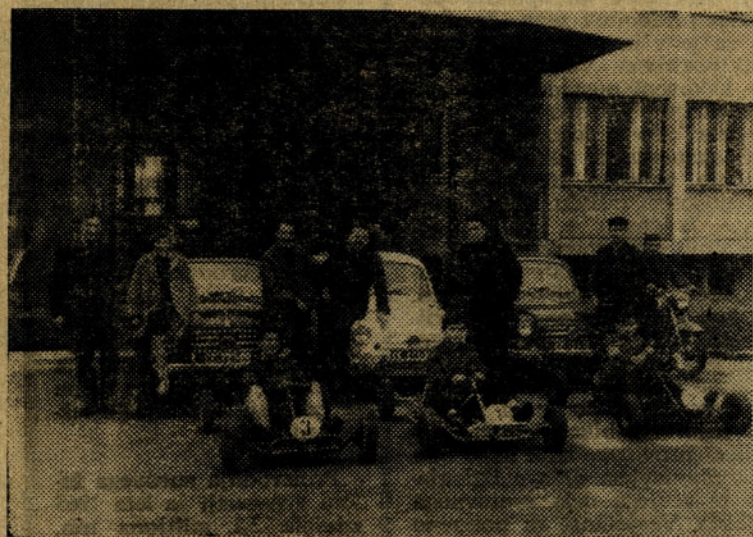
ZIVAHNO DELO V AVTOMOTO KLUBU

Ustanovni občni zbor društva LT prj nas je bil leta 1947. Hkrati so se pri društvu ustanovili razni krožki, med njimi tudi avtokrožek. V začetku je ta krožek štel vsega skupaj 10 članov, danes — po 19 letih šteje 222 članov, 48 članic in 139 pionirjev ter 9 pionirk; skupno nas je torej 418. Leta 1964 smo se preimenovali v avtomoto klub LT Emajl.

V letu 1963 smo dali na našo pobudo napraviti 3 go-kart vozila, da bi se učili in tekmovali tudi mladi. Go-karte je izdelal

li in opremili tako, da lahko vsak naš član pripelje sem svoje vozilo. Na pregled, podmažemo in operemo mu avto.

Naša vozila imajo za sabo kar precej kilometrov. Večidel dobimo te kilometre za voznjaki avtošole in na kondicijskih voznjaki. Prvi »fičko«, bele barve je, ima sedaj že 77.000 km, drugi, ki smo ga dobili, modre barve, 56.000 km in rdeč 36.000 km. Naša vozila torej res ne mirujejo in jih je vedno videti po cestah v Celju in bližnji okolici. Kljub temu, da so vozila

Veliki in mali člani avtokrožka — večji in manjši »vozički«.

naš strojni krožek.

Naš klub poseduje danes 3 zastave 750, motorno kolo Puch 175 in že omenjena 3 go-kart vozila za pionirje. Z vsemi temi vozili smo usposobili za voznike motornih vozil 332 članov in več kot 100 pionirjev in pionirk. V našem klubu je skupno od ustanovitve pa do danes obiskovalo avtošolo 628 članov, ki so že opravili izpite za voznike A ali B kategorije.

V tem letu imamo 34 članov v avtokrožku, od tega 10 tovarišic. Tečaj gre h koncu, izpiti bodo ob koncu tega meseca.

Ze tretje leto imamo naša vozila v urejenih garažah poleg vrtnarije. Te garaže smo uredi-

vedno na cesti, so vsa v voznem stanju, prav zato pa se moramo zahvaliti opremljenim garažam z orodji, dobremu mehaniku in dobri organizaciji v klubu samem. Avtoklub si je zadal kot vsa leta doslej, tudi letos nalogo izvesti 2 tečaja za voznike motornih vozil A in B kategorije, za organizacijo kondicijskih voženj za člane, ki že imajo izpit, nimajo pa svojih vozil. Izvesti moramo spretnostno ocenjevalno vožnjo z motornimi vozili ter spretnostno vožnjo s kolesi, lov na lisico z motornimi vozili ter prireditev pionirjev z go-karti.

Koželj, Gabrijel

Mladi v »EMO« in njihovo delo

Mladi ljudje našega kolektiva so že po tradiciji zelo delovni, samo da nihče nič ne napiše o svojih težavah oziroma o težavah, ki nastanejo pri delu na delovnem mestu, kakor tudi pri spoznavanju delavskega samoupravljanja. Tovarniški komite Zveze mladine si večkrat prizadeva, da bi na svoje sestanke povabil čimveč mladih, ki bi s svojimi predlogi in nasveti pomagali pri delu same organizacije, pa še dosedaj ni bilo odgovarjajočega odziva.

Zakaj tako? Vsi vemo, da je sedaj po uveljavitvi gospodarske reforme v našem podjetju precej drugače in da se iz dneva v dan bolj uveljavlja geslo: »vsakemu plačilo po njegovem vloženem delu«, vendar to ne bi smel biti vzrok za njihovo neaktivnost in nezainteresiranost pri delu v organizaciji zveze mladine v posameznih delovnih enotah. TK ZM ima več komisij, ki skrbijo, da se čimbolj uveljavljajo načela samoupravljanja, ter spoznavajo med seboj mladi ljudje, vendar je delo le teh zelo težavno. Do sedaj se je še najbolj uveljavilo delo športne komisije, ki je organi-

zirala več tekmovalj z drugimi delovnimi kolektivi v rokometu, nogometu, šahu itd. V času meseca mladosti, je bil v celoti uresničen program dela razen prireditve, ki bi jo morala »EMO« prispevati celjskemu Mladinskemu klubu. Ta prireditev pa ni bila realizirana vsled nezainteresiranosti nekaterih članov te komisije kakor tudi že vnaprej planiranega premajhnega obiska mladine v samem Mladinskem klubu.

TK ZMS ima tudi v svojem sestavu komisijo za idejno-vzgojna vprašanja, ki si do sedaj ni utrla poti s svojim delom med mladino. Vse te nepravilnosti in težave bi se dale rešiti s čimboljšim aktivnim delom posameznih aktivov v ekonomskih enotah, katerih vodje so vsi člani TK ZM, ki morajo posredovati delo v aktivih v takšnih oblikah, ki so najbolj primerne in odgovarjajoče za posamezne EE ter mladinski aktiv. Želim, da bi te vrstice vspodbudile mladino našega delovnega kolektiva, k čim uspešnejšemu delu mladinske organizacije.

IGL

Naši gasilci tekmujejo

Ze več let zapored so gasilski tekmovalj v raznih gasilskih disciplinah kot so: hitrostni tridelni napad z vodo z zbijanjem tarče, podaljševanjem cevovodov in ponovnim podiranjem tarč, gasilski deveterboj z zaprekami, štafeta na 450 m s presomom ročnika ter povelja preko zaprek, polaganje 105 metrov cevovoda, hitrostno oblačenje, vezanje vozlov in podobno.

Če hoče gasilski oddelek na takem tekmovalju doseči oziroma se uvrstiti na vidnejše mesto, mora biti res živav in vztrajen. Za doseg predpisanih časovnih norm je potrebno mnogo vztrajnega vadenja in samozatajevanja. Tak trening je zares naporen in zahteva od gasilca mnogo fizičnih sposobnosti, tako da vložil gasilec res kar največ svojih moči, pa včasih še ne zmore doseči predpisane norme in ga je treba zamenjati z drugim, ki upa, da bo to zmožel. Ker terja gasilstvo od svojih članov tako velike telesne napore, je priliv mladine znatno upadel.

Tekmovalje kot smo ga že omenili, je bilo v začetku junija v Škofji vasi. Zbralo se je lepo

število gasilskih desetini, za preskušnjo kdo bo prvi na področju Celja in okolice. Na tekmovalju so se zbrala tale gasilski društva: Dobrna, Vojnik, Šmartno v Rožni dolini, Babno, Zelezarna Store, Cinkarna, LJK Savinja, Ljubečna, Emajl in Gaberje. Še kratek pomenek s predstavnikami oziroma vodji desetini in odhod na tekmovalni prostor. Nato žreb in start.

Človek komaj verjame, koliko volje in zagrizenosti je v teh ljudeh! Blato do gležnjev ni nobena ovira, vse je šlo kot »iz puške«. Bilo pa je v tisti brzini tudi nekaj spodrseljavev in nepravilnosti, to pa pri obračunu pomeni izgubo prvega, pa morda tudi drugega in tretjega mesta. Res pa so se vsi borili za doseg čimboljših rezultatov. Pa kaj hočemo? Bilo je deset oddelkov in nekdo je moral biti prvi, nekdo pa deseti. In tako smo imeli prav, mi najmanj spodrseljavev in precej sreče in naša desetina je bila prva. Pri borili smo si pokal Občinske gasilske zveze.

Gasilskemu društvu Emajl ob njihovi zmagi na tem tekmovalju iskreno čestitam!

fm

CETRTEK — URA JE 12.45

V pisarni na čelni strani upravnega poslopja ugotovi tovariš ... »S temi go-karti pred hišo pa res strašno ropočejo in motijo, pa še zdaj med službenim časom.«

»Saj, lahko se še kdo zbudi,« hitro pritakne, sodelavka.

Dapisnite
v naš list

GRESTE V CRIKVENICO?

Se nekaj dni nas loči od otvoritve letovalne sezone v počitniškem domu »EMO« v Crikvenici, ki prične 6. junija in konča 14. septembra.

Poleg sob v domu in weekend hišicah (v domu je skupaj 20 ležišč, v weekend hišicah 20 ležišč) smo najeli tudi nekaj zasebnih sob v vilah (Zupan, Jurinčić, Matejčić, Gršković). Za eno izmeno je na voljo skupaj 81 ležišč, to velja do šeste izmene, nato pa bo na voljo za vsako izmeno 74 ležišč.

Izmenje se menjajo vsakih 10 dni.

organizacij — plačajo za odrasle 2.800 din za otroke do 7 let 2.000 din in za otroke od 7 do 14 leta 2.300 din dnevno.

Inozemci plačajo za letovanje v sezoni za odrasle po 3.900 din dnevno in za otroke do 14 leta 3.550 din.

V predsezono, odnosno sezono štujemo prve tri in zadnji dve izmeni.

Letovalce bo v Crikvenico vozil tovarniški avto. Na dan izmene bodo odpotovali izpred upravnega poslopja ob 4. uri zjutraj letovalci, ki bodo v weekend hišicah in v vili »Gina«, na, drugi dan izmene pa bo drugi dan izmene pa bo vsakokrat odšla ob isti uri skupina, ki bi letovala v najetih sobah. Vožnja v obe smeri velja 1300 din.

Domov se bodo najprej odpeljali letovalci iz weekend hišic in doma, drugi dan pa vsakokrat letovalci iz najetih zasebnih sob. Poleg naših letovalcev

se bodo hranili v počitniškem domu tudi člani delovnega kolektiva »Zlatarne«, člani delovnega kolektiva »Agrokombinat« Krško in člani kolektiva Sladkogorske tovarne papirja.

Počitniški dom bo vodil tovariš Mahne Franc, poleg upravnika pa bodo zaposleni še administratorica, glavna kuharica, pomožne kuharice, sobarica in servirka.

Tudi letos smo pri Sladkogorski tovarni papirja najeli za letovanje sobo v njihovem domu v Jelsi na Hvaru. Soba ima 3 ležišča. Dnevna cena za člane kolektiva je 3.100 din dnevno, letovanje pa prične 15. junija. Ker nam je Sladkogorska tovarna papirja odstopila 1 sobo za vso sezono, smo po sporazumu dolžni mi dati na voljo članom tega kolektiva za letovanje 2 sobi za 3 izmene in hrano v tem času v našem domu.

tm

No Špila — pa si jo dobila

Spoštovana tovarišica

Špila

nekaj niste prav storila, nekaj se nam prav ne zdi, kar v Emajlircu zdaj stoji. Kar naprej z besedo

odkrito,

da nam čimprej jasno bo; vediš, da tuđ v emajlirnic' žene rade lepe smo, če katera se našminka al' če namaže si obraz, mar bi to ne smela storiti, al' je kaj manj vredna od

Vas?

Res smo me samo delavke: »vendar rade čedne smo«,

če katera se topira al' je vam kaj mar za to. Le drugam še mal poglejte, kakšne druge žene so, samo malo se ozrite saj je tuđ okrog vas tako.

Žene in dekleta iz emajlirnice

VITAMINIZIRANO OLJE

Danes je že splošno znano, kako važni so vitamini za človekovo zdravje in njegovo delovno sposobnost. Naše telo dobiva vitamine s hrano, ki vsebuje včasih več, včasih manj posameznih vrst vitaminov. Kadar organizem ne dobi dovolj vitaminov, se zmanjša človekova delovna sposobnost, pojavi se utrujenost in razne bolezni, pri stalnem in popolnem pomanjkanju vitaminov pa nastopi celo smrt.

Nekatere vrste olj vsebujejo vitamine, toda z rafiniranjem jih večidel uničimo. Rafiniranje olj pa je nujno potrebno, da izboljšamo okus olja. Da bi rafiniranemu jedilnemu olju vrnili njegovo polno vrednost, so začele nekatere tovarne olj v zapadnoevropskih deželah proizvajati jedilna olja, obogatena z dodatnimi vitamini. Tudi tovarna olj Zvijezda v Zagrebu proizvaja sedaj olje z dodatkom vitaminov A in E. Na vsakih 10 g olja dodaja tovarna 4.000 I E vitamina A in 30 mg vitamina E.

Če primanjkuje organizmu vitamini A, se človeku poslabša vid in se pojavi tako imenovana kurja slepota in tak človek v mraku in ponoči ničesar ne vidi. Posebno pomladi, ko je organizem oslavljen in so izčrpane zaloge vitamina A, se pojavlja vnetje očesne sluznice, sluznice nosa in grla, kašelj, gripa itd. Pomanjkanje tega vitamina zmanjšuje tudi človekovo odpornost zoper nalezljive bolezni. Vitamin E je nujno potre-

ben za oplojevanje in ga zato imenujemo tudi vitamin plodnosti. Ima pa v oljih še posebno nalogo: olja ščiti pred kvarom. Rafinirana olja, ki nimajo več tega vitamina, postanejo mnogo hitreje žarka.

Razlika v ceni vitaminizirane olja se nanaša le na dodane vitamine; zaradi tega je v interesu potrošnikov, da uporabljajo to olje predvsem za solate in tista jedila, ki jih ne kuhamo, ker se le v teh vitamini popolnoma ohranijo.

Svetloba neugodno vpliva na vitamine, zato mora biti vitaminizirano jedilno olje embalirano v temnih steklenicah.

PEČIVO PRIPRAVIMO HITRO

Verjetno niste med srečniki, ki jih po opravljenem delu čaka kosilo na mizi. Tistim ni potrebno skrbeti, kaj pripraviti za kosilo, ki naj bi bilo čimprej, saj ste prišli po 14. uri domov in pripraviti kosilo je le eno izmed del, ki čakajo...

Če ste prejšnji dan že pripravili kakšno enolončnico ali drugo izdatno jed, lahko pred kosilom pripravite le še pečivo iz biskvitnih listov — kupite jih v škatljah po 5 kosov — in nadeva. Nadev sestavite sami, pač po zalogi v šrambi, okusu vaše družine in seveda v skladu z gospodinjstvom proračunom. Za nadev lahko uporabite poleg rumešnjakov, masla, sladkorja, očiščenega sadja, skute, smetane, pudringov in krem tudi marmelado, stepeno smetano, ali pa biskvitne liste nalomite, polijete z nekaj kapljicami kakšne aromatične žgane pijače, dodate stepeno sladko smetano in — vedno ponudite ohlajeno (dovolj je postaviti v posodo z mrzlo vodo, bolje pa v hladilnik).

NAJVEČ NESREC SE PRIPETI V GOSPODINJSTVU

Gospodinja varuj se padcev!

Pritrdi preproge!

Uporabljam samo taka loščila, ki ne povzročajo spodrsljajev na parketu (najnevarnejše je loščilo, ki si ga gospodinje pripravijo same iz voska in bencina)!

Skrbi za zadovoljivo osvetljava v vseh prostorih, tudi v tistih, ki jih manj uporabljaj!

Uporabljam le trdno narejene lestve in premične stopnice. Stoli so namenjeni za sedenje, ne pa za plezanje!

Daj takoj popraviti majava ali strgana tla, strgan linolej ali polivinil ter preproge!

Imej tla in stopnice vedno pospravljene. Skrbi, da ne bodo ležale igrače in orodje po tleh!

Če imaš svojo hišo, zavaruj stopnišča z varnostnimi vrati, ako so pri hiši majhni otroci! V večjih hišah lahko poskrbijo za to hišni sveti. Najnevarnejše so nezavarovane stopnice v klet!

Sonce, voda in zrak so trije najboljši zdravniki — tako so nas učili v šoli. Tudi letos teh treh »naravnih zdravnikov« ne bo deležno toliko ljudi, kot bi bilo to potrebno.

V počitniški dom so se vpisovali člani kolektiva, ki bodo plačali v predsezoni 2.300 din, za otroke do 7 let 1.300 din in in za otroke med 7 in 14 letom 1.850 din. Za letovanje v weekend hišicah pa plačajo člani kolektiva 1.800 din, za otroke do 7 let 1.000 din in za otroke med 7 in 14 letom 1.350 din.

V sezoni plačajo člani kolektiva za letovanje dnevno 2.600 din, otroci mlajši kot 7 let 1.800 din in starejši pa do 14 leta 2.150 din.

Tuji gostje — člani delovnih kolektivov drugih delovnih or-

ŠPORTI

KOLO PRESENEČENJ

EMO — TKANINA 11:3

Ekipa EMO je zaslužno visoko porazila slabega nasprotnika ter s tem dosegla do sedaj dosegla najvišji rezultat sindikalnega prvenstva v ogometu. Rezultat tekme nam zgovorno pove, da so bili po dolgem času napadalci EMO boljši del moštva ter nasuli polno mrežo golov v nasprotnikova vrata.

PROSVETA — KOVINOTEHNA 1:1

Igralci PROSVETE so se zopet izkazali, saj so favorizirani ekipi KOVINOTEHNE odvzeli eno točko in ob enem posegli v borbo za vrh tabele, KOVINOTEHNA pa je s tem neodločen rezultat odpadla v borbi za sam vrh tabele.

LIK SAVINJA — ZLATARNA 2:1

Verjetno ni bilo ikogar, ki bi dvomil na zmago ZLATARNE nad SAVINJO. Toda športna sreča je hotela drugače ter pošteno zagodla igralcem ZLATARNE. Igralci SAVINJE so po fair borbi zaslužno premagali na papirju boljšo ekipo. Igra obeh nasprotnikov je bila ena najboljših do sedaj nasploh v Sindikalni nogometni ligi.

Obe moštvi pa zaslužita pohvalo za častno in lepo borbo za točke.

UNZ — LIBELA 3:2

Igralci UNZ so tokrat pripravili prvovrstno senzacijo ter premagali boljše moštvo in s tem dosegli prve točke v prvenstvu. Zmaga UNZ je popolnoma zaslužena.

OSTALI REZULTATI:

ZLATARNA — CESTNO PODJETJE 4:1, TKANINA — LIK SAVINJA 3:1, ZLATARNA — UNZ 4:0, KLJUČAVNICAR — KLIMA 0:3.

PROSVETA — LIBELA 7:2

Igralci PROSVETE so zopet pripravili presenečenje ter visoko porazili LIBELO, ki kot izgleda preživlja krizo in ne najde same sebe, saj doživlja poraz za porazom in s tem občutno pada na lestvici.

ZELEZARNA — MERX 1:1

Igralci MERXA so v Štorah presenetili ZELEZARNO in ji odvzeli eno samo točko ter s tem napravili borbo za prvo in drugo mesto še zanimivejše, saj tako še obstajajo možnosti, da ekipa EMO osvoji prvo mesto, ki je bilo na videz že osvojeno in rezervirano za ZELEZARNO.

ZEC NI V FORMI

Popolnoma spremenjena postava ekipe EMO je visoko porazila moštvo IFE s 6:3, katera ni bila v stanju, da se upira tudi oslavljeni ekipi EMO. Omembe vredno je povedati, da je na tej tekmi popolnoma odpovedal do sedaj eden od najboljših strelcev EMO Zec, ki ga nikakor ni ubogala žoga, saj še iz najbolj ugodnih položajev ni mogel doseči gola. Upajmo, da je to le prehodnega značaja ter se bo Zec za svojo izredno slabo igro že na prvi prihodnji tekmi odkupil z boljšo in efektnejšo igro.

Dodali bi še, da tekmovanje prihaja v zaključno fazo. Borbe od prvega do poslednjega mesta so vedno bolj zanimive ter neizprosne. Vse to nam je zgovorno povedalo preteklo kolo, saj so z izjemo EMO vse favorizirane ekipe izgubile vsaj eno točko.

Trenutno stanje na lestvici je naslednje:

1. EMO 17 točk, 2. ZELEZARNA 16 točk, 3. ZLATARNA 14 točk, 4. KOVINOTEHNA 13 točk itd.

ZAHVALA

Upokojeni sodelavci v letu 1965 se prav lepo zahvaljujemo organom upravljanja, vodstvu podjetja in socialni službi za lepo organiziran izlet, ki je bil 2. junija in za vso izkazano pozornost.

Ivan Majerič

Kadrovske vesti

Novi člani kolektiva:

Golob Bogomil, Petek Ivan, Rozman Alojz, Bukošek Jakob, Bonač Matjaž, Lampret Ivan, Pangerl Franc, Petrič Martin, Sikošek Danijel, Špeglič Ivan, Stante Bogdan, Tovornik Friderik, Žižek Valentin, Pirc Jože, Vrtič Franc, Podlesnik Marija, Šinko Karolina, Borštner Jelena, Dobravšak Mira, Horvat Marija, Kukovič Irma, Potočnik Jožefa, Popovič Vida, Vesligaj Stefanija, Mavrič Marija, Rozman Alojzija, Bračun Vida.

V našem kolektivu vam želimo obilo zadovoljstva in delovnih uspehov!

Izstopili so:

Cafuta Roman — samovoljno zapustil delo, Rojc Jože — upokojen, Majger Stanislav — v inozemstvu, Kotnik Franc — inv. upokojen, Aničič Mirko — sporazumno, Kunst Anton — sporazumno, Kobale Stefan — inv. upokoj., Sotlar Zvone — v

SLOVENIJALES NUDI UGODNOST PRI NAKUPU

V poslovalnici Slovenijales v Celju v Zidanškovi ulici so nam povedali, da so pred dnevi začeli kreditirati kupcem pohištva tudi iz lastnih sredstev. To ugodnost potrošnikom so omogočili, ker so kreditni pogoji poostreni, mladi ljudje pa si kot vemo morajo opremiti dom in ga večidel vsi tudi opremljajo s pomočjo potrošniškega posojila.

Pogoji za pridobitev posojila pri Slovenijales so enaki kot pri SDK, posojilo je torej moč dobiti za dve leti, polog je v višini 2 odstotkov vrednosti kredita.

V razširjenih prostorih Slovenijales v Ulici XIV. divizije (nasproti skladišč tovarnega kolodvora) je stalna razstava pohištva. Tam si lahko ogledate in presodite, kaj boste izbrali zase!

(Vsa navodila za najetje potrošniškega posojila pri Slovenijales vam bo posredovala tovarišica Krempuševa na sobi št. 20).

inozemstvu, Lah Stefan — inv. upokoj., Juričan Franc — sam. napust, Janežič Vili — v inozemstvu, Rojc Rudi — samovoljno zapustil delovno mesto, Vrhovšek Marjan — poizkusna doba, Vouk Jože — inv. upokojen, Belej Anton — poizkus. doba, Sinkovič Martin — v inozemstvu, Koštomaj Adolf — na lastno željo, Kužnar Ignac — sporazumno, Vodušek Franc — upokojen, Mlekuš Ferdinand — sporazumno, Pilič Ivan — odpovedal, Pukmajster Marjan — v inozemstvu.

Poročili so se:

Inkret Franciška-Komplet, Rojc Franc, Vtič Janez, Skrlavnik Ljudmila-Stramšak, Vinder Franc, Lah Stefan, Veber Herman.

Na novi življenski poti vse dobro!

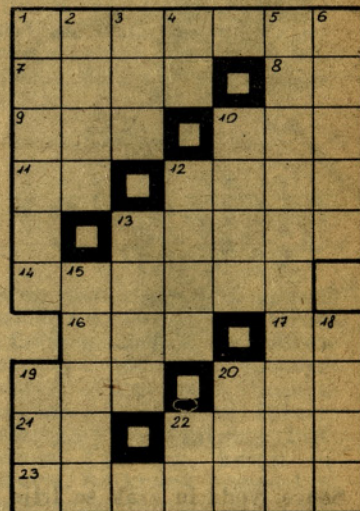
Naraščaj v družini so dobili: Dimec Franc — sina Jožeta, Lončarevič Zvone — Aleksandra, Kačičnik Franc — sina Franca.

Prisrčno vam čestitamo!

Mala križanka

VODORAVNO: 1. znano turistično mesto ob jadranski obali, 7. Luknjica v koži, 8. Začetek Urala, 9. Oče, 10. Nekdanji turški veleposestnik v Bosni, 11. Predlog, 12. Cesta posledica različnih gledanj, 13. Velik kaizen, 14. Delavci, ki opravljajo zemeljska dela, 16. Steza, 17. Dva soglasnika, 19. Primitivno orožje, 20. Glavno mesto sosednje države, 21. Mera za površino, 22. Vrsta stročnic, 23. Zastor.

NAVPIČNO: 1. Obutev, 2. Poti, 3. Naplačilo, 4. Kazalni zaimek, 5. Jugoslovansko podjetje za prevoz potnikov in blaga, 6. Indijska papiga, 10. Član znane indijanskega plemena, 12. Vrsta igre s kartami, 13. Cesto zahtevani podatek iz osebnega opisa, 18. Zdravilna rastlina, 19. Iz dežja pod..., 20. Podzemni hodnik, 22. Konec reke.

Emafilicec

Časnik izhaja v okviru enote informacije vsako drugo sredo v nakladi 3.700 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: Eva Orač, ing. Jože Vajdetič, Ivo Gostečnik, Emil Ječič in dr. Franc Zupančič. Glavni in odgovorni urednik Eva Orač. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 207. Tisk in klišiji GP »Celjski tisk« Celje